

ANGELOLOGIA DEJÍN 2

SYNCHRONICITA A PERIODICITA V DEJINÁCH

EMIL PÁLEŠ

Sophia 2012

OBSAH

Predslov	489	Tabuľky	498
--------------------	-----	-------------------	-----

ORIFIEL

Saturnská osobnosť	506	Španielska móda	581
Démon závidi. Kyslosť	512	Eleatskí filozofi. Eternalizmus a temporalizmus . . .	583
Olovený proces v prírode a v človeku	514	Stoická filozofia	584
Staroba, zima života	518	Determinizmus a mechanicizmus. Descartov anjel	586
Tróny, duchovia vôle	520	Romanizácia rímskokatolíckej cirkvi	590
Saturnské božstvá. Pamäť	521	Hviezdna chvíľa Vatikánu. Boj o investitúru	591
Pôvod rás	525	Jezuiti	591
Plnosť a prázdnota písma	526	Campanellov „slniečny štát“	599
Orifiel a Rimania	527	Jezuitský štát v Paraguaji	599
Dva talenty Rimania: rétorika a história	529	Konzervatívci a liberáli	601
Orifiel a dejiny dejepisu	530	Temnosvit v maľbe. Psychológia čiernej farby	602
Orifiel ako zákonodarca	536	Pochmurní králi	606
Orifiel a centralistický imperializmus	539	Synovia Ptaha a Saturna	610
Orifiel v poriečí Indu a Nílu	540	Benediktínske mníšstvo	612
Vznik cisárstiev. Augustov Rím a čínska Čína	541	Pustovnícke hnutie okolo roku 1000	613
Podobnosti medzi Rómom a Čínou	546	Kajúcnici, pustovníci, askéti	614
Limes romanus a čínsky múr.		Puritáni. Amiši	617
Saturn ako hranica slnečnej sústavy	547	Starý a mladý čas	618
Ašóková India. Orifiel v Amerike	552	Uránia, múza astronómie	620
Justinián. Malý Orifiel	555	Hraničné odbory astronómie	626
Zrod absolutizmu	557	Mechanika, optika, mineralógia	628
Amerika, nový Rím	563	Rodina saturnských vied	633
Orifiel a monumentálna architektúra.		Mumfordov mýtus o megastroji	636
Megaloty a pyramídy	568	Geologický vek Kozorožca	636
Kameň ako stavebný materiál orifielského veku . . .	571	Dlhovekosť	642
Orifielská signatúra v architektúre	572	Postupné vteľovanie duše počas tehotenstva	643
Románsky sloh	578	Obsedantno-kompulzívna porucha osobnosti	648
Lebka a makovica. Sférické tvary v prírode	579	Kto je archanjel Uriel?	650

ANAEL

Kniežatstvá, duchovia národov	674	Anael a praslovančina	693
Venuša v astrológii a astronómii	676	Uzzaelova porážka	694
Pani lásky a krásy	677	Povýšenie Inanny. Sargon akkadský	695
Venuša ako rodička a ochrankyňa mŕtvych	679	Synovia a chránenci Afrodity. Zjavenia Márie	698
Venuša a Mars. Láska a vojna	682	Anaelský Rím. Rodina	701
Kozmológia Inkov	683	Hudba, tanec a móda v anaelskom Ríme	703
Soloviov o Krásne	684	K rozpadu rímskej ríše	705
Puberta	685	Teotihuacán. Nazca	706
Cestovitosť a ostrosť písma	687	Gotická móda	708
Sladká chuť. Viedeň	688	Vlasy. Neskoré rokoko a empír	711
Venušina krajina: Sýria	689	Hippies, deti kvetov	714

Stručné zhrnutie niektorých hlavných myšlienok tejto knihy vyšlo pod názvom *Sedem archanjelov*.

Rytmy inšpirácie v dejinách kultúry a prírody.

Aktuálne informácie o knihách z vydavateľstva

Sophia a o Škole angelológie nájdete na

www.sophia.sk.

ANGELOLOGIA DEJÍN

© RNDr. EMIL PÁLEŠ, CSc.

úvodné kresby ku kapitolám: Mgr. Zdislava Sýkorová

grafické spracovanie: Ing. Peter Malatin

jazyková korektúra: Mgr. Martina Ivanová, PhD.

štatistický software: RNDr. Martin Mótovský, RNDr. Peter Kvasnička

predná strana obálky Edward Burne-Jones: Anjel piateho dňa stvorenia

zadná strana obálky Edward Burne-Jones: Anjel šiesteho dňa stvorenia

© 2012 vydavateľstvo *Sophia*, Bratislava

3. publikácia v edícii *Základy duchovnej vedy*

ISBN 978-80-970688-1-3

James Tissot: Zjavenie anjela Zachariášovi, okolo 1890.

PREDSLOV

Angelológia dejín popisuje vlny inšpirácie v kolektívnom nad- a podvedomí ľudstva. V každej dobe a vo všetkých civilizáciách sa ľuďom z tajuplných hĺbok ich duševnosti vynárali túžby, sny, nálady a pocity, zaznievalo k nim nepočuteľné slovo a vyvstávali pred nimi vnútorné obrazy, ktoré sa stali určujúce pre smerovanie ich životov. V závislosti od dobovej a miestnej tradície sa taká skúsenosť vykladala ako zjavenie Boha či bohov, anjela, vnuknutia múz, zomrelých predkov alebo ako podprahová činnosť mozgu. Veriaci aj neveriaci podávajú svedectvo o okamihoch inšpirácie, ktorá sa zhmotnila v ich tvorivej činnosti: v transfigurácii ich hodnotového rebríčka a estetickom cítení, v umeleckých štýloch a myšlienkových prúdoch, v geniálnych objavoch vied a technickej vynaliezavosti, v striedaní náboženských kultov a premenách spoločenského poriadku.

V centre pozornosti tejto knihy je **nenáhodný časový poriadok, ktorý sa prejavuje v obsahu inšpirácií**. Rovnakú alebo podobnú vnútornú skúsenosť prežívali ľudia v rôznych kútoch sveta súčasne a nezávisle od seba navzájom. Na odľahlých koncoch sveta sa neraz pracovalo na rovnakých myšlienkach a dielach, takže sa dá v pravom zmysle slova hovoriť o veku filozofov či veku básnikov, veku monumentálnych stavieb alebo veku vojen. Tieto veky sa navyše pravidelne opakujú. Po danom type civilizácie nasleduje s nenáhodnou pravdepodobnosťou iný určitý typ. Analogické konfigurácie hodnôt a kultúrne tvaroslovie sa vracajú periodicky v akýchsi renesanciách. Nikdy sa neopakujú identicky, ale v každej civilizácii a v každej dobe sa vynárajú obmenené. Oddelením toho, čo sa opakuje, od toho, čo je náhodné, možno vydestilovať čisté psychické pravzory (jungovské archetypy).

Časová následnosť, **poradie pravzorov v dejinách kultúry je rovnaké ako v individuálnej biografii jednotlivca**. Konfigurácie vlastností a schopností, ktoré sú typické pre jednotlivé vekové štádiá od detstva po starobu, formujú v rovnakom poradí, ale v pomalšom tempe cyklicky dejiny. Tak možno vskutku hovoriť o detskej kultúrnej morfológii, o svetových pubertách alebo o stareckej epoche dejín.

Pretože každý duševný proces je spojený s nejakým telesným procesom (a okruhom orgánov), **rovnaké pravzory sa odzrkadľujú aj v dejinách prírody**. V premenách stavby rastlín a zvierat a v ich spôsobe života sa dajú pozorovať synchronne konvergencie – živé tvory dávno oddelených vývojových línií smerovali (mutovali) k analogickým formám nezávisle od dedičnosti aj prostredia. V evolúcii existoval vek krásy, vek kostnatenia, vek zbrojenia...

Dávno sa opakujúce spoločné formy (pravzory) tak hľadáme, nachádzame a skúmame na troch časovo odlišných rovinách: v duševnom vývoji človeka počas jedného života; v kultúrnych formách počas tisícročí dejín; a v tvaroch prírody počas stámiliónov rokov evolúcie. Na všetkých troch rovinách **nás zaujíma moment inovácie, tvorivosti**. Tušíme zákonitý poriadok, ktorý sa na pozadí toho všetkého črtá.

A zisťujeme, že znovuobjavujeme dávno zabudnuté. Naši prastarí otcovia tieto praformy ducha poznali a skondenzovanú múdrosť o nich nám odkázali v obrazoch božstiev či archanjelov. Sedem najvýraznejších pravzorov kolektívnej psychológie dávali do súvislosti so siedmimi okom viditeľnými telesami slnečnej sústavy. **Sedem archanjelov si predstavovali ako sedem samohlások tvorivého Božského slova**. Tí spolu s duchovnými inte-

Archanjel Anael a dejiny hudby.....	715	Leeova krivka nepokojov v Číne	810
Klasická hudba. Mýtickí speváci.....	718	Revolucionári, mystici a heretici	813
Mimoeurópska hudba	720	Anarchizmus	815
Sangamová a kávjová poézia.		Popperov omyl.....	820
Vtelenia Sarasvatí	722	Vznik nacionalizmu.....	821
Archanjel Anael a poézia	724	Vznik heraldiky	830
Venušanské literárne druhy. Lyrika	731	Prečo romantici zomierajú mladí	835
Krajinomalba. Záhrady.....	733	Tuberkulóza ako venušanský démon	842
Citovosť výtvarného umenia.....	736	Lucifer, padlá Zornička	844
Inšpirátorka krásnych umení	738	Venušanská porucha osobnosti – narcizmus	850
Paleolitické Venuše	741	Mučeníctvo a samovraždy.....	853
Jaskynné maľby v Altamire. Praveký vek Váh	742	Alchýmia. Vznik chémie.....	858
Mystická láska ako cesta k Bohu.....	743	Dejiny psychológie	865
Šaktizmus.....	746	Dejiny zoológie	868
Alvárovia. Bhaktické hnutie v 8. storočí	747	Venušanská rodina umení a vied	871
Explózia zbožnosti v 13. storočí.....	749	Medený proces v prírode. Duševná meď.....	873
Svätý František a Džaláluddín Rúmí	751	Estetický psychologický typ	877
Serafínsky rytmus duchov lásky	752	Fyziognómia krásy.....	880
Trubadúri a dvorná láska	753	Venušanská fyziológia	885
Nemecká mystika, súfizmus a zen	755	Venušanská embryológia.....	892
Slávni milenci	764	Farebnosť a krása v prírode.	
Ženy na kráľovskom tróne	770	Geologický vek Váh.....	894
Krásni kráľi	785	Vznik hlasu	903
Prorokyne, vedkyne a filozofky	789	Vznik lietania.....	907
Krásne ženy a súmrak kráľovstiev	792	Lucídne snívanie.....	913
Romantizmus.....	794	Vznik sociálnych väzieb.....	916
Helénistický romantizmus	798	Vznik teplokrvnosti.....	922
Epikureizmus.....	800	Venušanská metamorfóza. Puberta prírody	926
Prométeus. Duch hrdosti a vzdoru	801	Telesná výška v minulosti	933
Romantizmus vo Vietname.....	804	Venušanská chémia. Aromatickosť, dusík	934
Napoleon Bonaparte	805	Rozdelenie pohlaví a vznik smrti.	
Sorokinova štúdia nepokojov v Európe.....	807	Zmysel krásy a lásky	940

SEDEM ARCHANJELOV NA KRESBÁCH DAVIDA NEWBATTA

Hudobné a výtvarné zobrazenie anjelov.....	1000	Archanjel Michael.....	1009
Archanjel Gabriel	1003	Archanjel Samael	1011
Archanjel Rafael	1005	Archanjel Zachariel	1013
Archanjel Anael	1007	Archanjel Orifiel.....	1015
Citovaná literatúra	1017	Pramene ilustrácií	1032

Ambroise Crozat: Zachariášovo videnie – sedem očí Božích, 18. stor.

William Blake: Zachariášova vízia. Sedem planúcich svetiel je sedem duchov, ktorí ako sedem očí Božích prehľadávajú celú zem, okolo 1800.

NIKDY NEMOŽNO DOSŤ VELEBIŤ
TÝCHTO SIEDMICH SPRÁVCOV SVETA,
PREDSTAVOVANÝCH SIEDMIMI PLANÉTAMI...
JE ÚTECHOU A DOBRÝM ZNAMENÍM, ŽE
V TOMTO STOROČÍ, Z MILOSTI BOŽEJ, KULT
TÝCHTO SIEDMICH PLANÚCICH SVETIEL,
TÝCHTO SIEDMICH HVIEZD, V KRESŤANSKOM
SPOLOČENSTVE ZNOVUNADOBUDOL VŠETOK
SVOJ LESK A NÁDHERU.

PIUS V.

ligenciami súhvezdí (spoluhláskami) v meniacich sa vzájomných konšteláciách vytvárajú slová a vety na oblohe, skrze ktoré povstal svet v celej svojej rozmanitosti. Príroda, dejiny a človek sám tak boli vyslovení, vyspievaní chórmí anjelov, vznešenými a ušľachtilými pravzormi cností a krás na duchovnom nebi.

V kresťanskej, židovskej, arabskej, babylonskej, egyptskej, indickej, čínskej a indiánskej tradícii máme aj konkrétne údaje, dátumy, kedy ktorá duchovná mocnosť inšpirovala svet, a poznatky o ich cyklickom striedaní. Niektoré z nich – zvlášť tie tradované na Západe – sme tu preverili a zistili sme, že **tradičné dátumy vlád archanjelov zodpovedajú reálnym vlnám tvorivosti v dejinách**. Táto kniha prináša prvé presvedčivé dôkazy o tom, že skutočne existujú kultúrne rytmy (čo sa po väčšinu 20. storočia popieralo) a že boli známe už v staroveku. Po prvýkrát si jasne uvedomujeme, že stredoveká náuka o anjeloch (angelológia) mala svoj reálne existujúci predmet. Nebola len fantáziou či špekuláciou. Pravdivo popisovala intersubjektívnu vnútornú skúsenosť ľudí a z nej plynúcu dejinnú kultúrnu dynamiku. Nakoľko tieto vlny ducha, tvorivosti a kultúry súvisia či nesúvisia s periodickými pohybmi astronomických telies, je otázka, ktorá je v tejto knihe okrajová a nechávam ju otvorenú.

Angelológia je staroveká epistemológia. Zachytáva striedanie kolektívnych podvedomých štruktúr, ktoré v súčasnosti znovuobjavujeme pod názvami *paradigma*, *epistéma*, *archetyp* alebo *sústava pravdy*. Sú to hodnotové a estetické intuície, ktoré sa v danej dobe pociťujú ako samozrejmé, ale sa racionálne nezdôvodňujú. Jedna hodnota alebo kvalita podfarbuje celé vnímanie aj zmýšľanie o svete a tvorí duchovnú os, okolo ktorej sa usporiadávajú všetky zložky kultúry. Utvára navzájom si zodpovedajúce typy vedy, umenia, náboženstva a spoločnosti a zväzuje ich spoločnou vnútornou logikou. Ako sú list, kvet, plod a semeno vyrastené zo spoločného koreňa preniknuté jednoliatou estetikou a očividne patria k sebe, tak zjednocuje **duch času** tvár svojej doby.

Najstaršie duchovné tradície si v tejto knihe podávajú ruku s posledným špičkovým výskumom súčasných vied a navzájom sa osvetľujú. Angelológia sa zbíha a stretáva s aktuálnymi výskumami súčasnosti a to je jedno z jej najpresvedčivejších potvrdení. Napríklad švajčiarsky psychiater Luc Ciompi významne prispel k pochopeniu emocionálnych základov ľudského myslenia.^{Ciompi} **Cítenie hrá vo vzťahu k mysleniu oveľa významnejšiu rolu, než sa doposiaľ pripúšťalo.** Funguje ako kognitívny operátor, ktorý organizuje a stmeluje stavebné kamene poznatkov do zmysluplného celku. Rozhoduje už o tom, čomu venujeme pozornosť a čo prehliadneme, čo si zapamätáme a čo zabudneme, či akým spôsobom spájame fakty do súvislostí. Pôvodný afekt časom ustúpi do nevedomia a zanecháva vybehane myšlienkové zvyky, hotové vzorce správania a celé svetonázorové budovy pozostávajúce z logicky pospájaných faktov, ktorých pôvodu si ich nositelia nie sú viac vedomí. Netreba zdôrazňovať, aký dramatický význam to má pre vzájomné dorozumenie jednotlivcov i celých kultúr.

Všimnite si, že až potiaľto **naše bádanie spadá plne do rámca štandardnej vedy a spĺňa kritériá vedeckosti**. Krivky tvorivosti v dejinách sú empirické, nezmenia sa zato, či niekto verí alebo neverí v anjelov. Rovnakú psychickú skúsenosť majú ateisti aj veriaci rôznych smerov, len si ju inak vykladajú. Až keď sa pýtame na pôvod a skryté príčiny týchto skúseností, prekračujeme obzor empirického bádania; a vstupujeme do priestoru hypo-

téz a metafyziky, kde sa ponúka viacero možných vysvetlení z pohľadu rôznych filozofických paradigiem. Tú istú skúsenosť sa môžeme pokúsiť vysvetliť materialisticky aj idealisticky. Pritom z povahy javu môžeme usudzovať o charaktere príčiny a konštatovať, že rôzne myšlienkové modely koroborujú so skutočnosťou lepšie či horšie.

Konkrétne tu skúmaný fenomén sa dá veľmi dobre vystihnúť v termínoch platónskeho idealizmu. V rámci materialistických predstáv o svete zostáva nevysvetlený, ak nie nevysvetliteľný, nemal by existovať a pokusy vysvetliť ho celkom chýbajú alebo sú príliš komplikované a ťažkopádne. Osobne sa podieľam na preverovaní hypotéz v oboch smeroch a **bojujem za predbežnú rovnoprávnosť (oboch) filozofických paradigiem vo vedeckom výskume**, aby smeli ukázať, čo dokážu. Ak mali najslávnejšie vedecké osobnosti právo lúštiť hádanku sveta zo zorného uhla atomizmu, ktorý bol 2300 rokov čírym nedokázaným predpokladom a nakoniec sa ukázal len spoľa pravdivý, ale v určitých smeroch plodný – tak musia mať platónici právo diskutovať o svete v termínoch pravzorov, ideí a anjelov, najmä ak táto myšlienková perspektíva vykazuje v iných smeroch explanačnú a predikčnú schopnosť a je užitočná.

K tomuto dobrodružstvu poznania budú mať čo povedať obe strany: materialisti aj idealisti. Dôležitými kameňmi do mozaiky prispievajú jedni i druhí. Napríklad Julian Jaynes, psychológ z Princetону, si uvedomil, že **dávnoveké správy o zjaveniach bohov boli jednoducho verným opisom zážitkov prežívaných subjektívne ako skutočné** (a žiadnou teoretickou špekuláciou alebo hromadným podvodom, ktorý by ktosi všade organizoval už od nepamäti).^{Jaynes} Identifikoval atavistické štruktúry v mozgu, ktoré sa na takomto zážitku zjavenia mohli podieľať: Wernickeho oblasť pravej hemisféry komunikovala prostredníctvom anteriórnej komisúry s ľavou hemisférou, kde bola počuteľná ako „hlas boží“. Po prechode k súčasnej forme vedomia, niekedy v čase medzi Homérom a Sokratom, sa tieto procesy vnorili do podvedomia, prekryté novou, racionálnou formou vedomia. Napríklad Aischylos vo svojej dráme opisuje, ako Oresta prenasledovali Erínye – napádali ho ako samostatné bytosti zvonka a driapali pazúrmí. Eurípides o niečo neskôr pri tej istej scéne namiesto pazúrov bohýň pomsyť hovorí už len o vnútornom „hryzení svedomia“. Staré štruktúry však pôsobia podprahovo ďalej, aktivujú sa vo výnimočných prípadoch alebo sa dajú stimulovať experimentálne elektródou – a ľudia potom takmer reálne-zmyslovo vidia a počujú osoby, ktoré tam fyzicky nie sú. Len elektróda na nerovnom zakončení im nekomunikuje žiadne zmysluplné posolstvo, na rozdiel od skutočného života, keď sa takto môžu zjaviť trebárs aj pravdivé budúce udalosti.

Inteligentné obsahy zjavení Jaynes pripisoval nevedomej činnosti pravej hemisféry mozgu: to ona robila komplexné výpočty, prihovárala sa človeku na predracionálnom civilizačnom stupni ako boží hlas, jej sa klaňali a ona vybudovala teokratické civilizácie ako Sumer a Egypt. No aj keby pôvodcom tých zjavení bola duchovná bytosť, tiež by sa nakoniec odzrkadlili v mozgu nejakou aktivitou, kde by si ich človek uvedomil ako vnútorný obraz, hlas alebo vôľový impulz. Jaynes tak urobil jeden krok k modernej angelológii. Druhý robíme v tejto knihe: **inteligencia prejavujúca sa v duchovnom zážitku zjavenia nie je a nemôže byť uzavretá v lebke jednotlivca samotného**. Keby boli len produktom individuálneho mozgu, vznikali by v ľubovoľnom čase ľubovoľné zjavenia; v skutočnosti však rovnaké vnuknutia prijímajú súčasne a nezávisle od seba viaceré osoby.

William Adolphe Bouguereau: Orestove výčitky svedomia, 1862.

SME ZVYKNUTÍ ODVODZOVAŤ HLBOKÉ DEJINNÉ
PREMENY VÝLUČNE Z VONKAJŠÍCH PRÍČIN.
ALE JA SI MYSLÍM, ŽE VONKAJŠIE OKOLNOSTI
SÚ ČASTO VIAC-MENEJ IBA PRÍLEŽITOSŤAMI,
PRI KTORÝCH SA PREJAVÍ NEVEDOME
PRIPRAVOVANÝ NOVÝ POSTOJ K ŽIVOTU A
SVETU.

CARL GUSTAV JUNG

Gustave Moreau: Hlasy, 1867.

Dejiny zjavenia si vyžadujú poňať nejaký faktor, ktorý pôsobí celosvetovo už od prehistorických čias. S chronobiológmi ho hľadáme v astronomických cykloch, rytmoch slnečného vetra, geomagnetizmu a prúdenia magmy v zemských hĺbinách – no nenašlo sa nič, čo by zodpovedalo kultúrnym vlnám v dejinách. Okrem toho, z výkyvov jednoduchých fyzikálnych polí sa nedajú vôbec, experimentálne ani teoreticky vyvodíť tvorivé výkony géniov ako Goethe, Leonardo alebo Kopernik s ich kvalitatívne špecifickými obsahmi v každej epoche. Periodické kozmofyzikálne polia si dokážeme predstaviť len ako synchronizátory a spúšťače komplexných endogénnych vzorcov vzniknúcich počas evolúcie. Množstvo ďalších dôvodov však svedčí proti tomu, že by archetypy boli zakódované v DNK. Dohady materialistov o hmotných príčinách sú v polohe čirej viery, často zlej viery odporujúcej rozumu a nie sú lepšie ako vysvetlenie teológov, že to všetko dajako zázračne spôsobuje Boh (ktoré neprotirečí rozumu len vďaka tomu, že je bezobsažné).

Naši prastarí otcovia slovom *anjel* pôvodne rozumeli predovšetkým *zážitok, skúsenosť zjavenia* a až neskôr teoretický konštrukt metafyzickej filozofie, keď zážitky začali ustupovať. Taký zážitok sprítomnenia vyššej moci sa nezabudnuteľne vrýval do duší, mravne ich premieňal a žiaril im ako hodnotová Severka. Celá kultúra – mravné pojmy, katedrály aj technologický pokrok majú svoj počiatok v tejto iracionálnej skúsenosti a popierať ju znamená podkopávať základy civilizácie a všetkého, čo človek dosiahol.

Isteže existujú aj náboženský podvodníci a duševne chorí ľudia trpiaci halucináciami. Nemajú však silu pohnúť svetom a dokazujú neexistenciu duchovných ríš práve tak málo ako ľudia s poruchou zraku neexistenciu fyzického sveta. No **existuje aj pravé zjavenie, ktoré má povahu intersubjektívneho vnemu a premieňa svet**, hoci nie okamžite, ale nakoniec vyjde z príboja času ako mravný pilier podopierajúci celé civilizácie.

Minimálne v tomto zmysle sú anjeli skutoční: sú to introspektívne pozorovateľné deje v našom vnútri, morálne a estetické pravzory, ktoré tvoria chrbticu psychického organizmu a planú na oltári svedomia ako srdce nášho srdca. Vyvíjať sa znamená zblížovať sa s nimi. Sprítomnenie Michaela v duši je konkrétny dej, podobajúci sa na rozžaté svetlo poznania, ktoré oslobodzuje. Neschopnosť roznieť tento dej v duši zanecháva zážitok vnútornej tmy, depresívnosť a rezignáciu, môže prerásť až do pandémie depresivity ako v Spojených štátoch. Tá sa ďalej somatizuje oslabením imunity a obranyschopnosti proti rakovine. Anael sa sprítomňuje v duši, ktorá vykresala duševné teplo z pripravenosti darovať sa a obetovať vo vzťahu lásky. Tá duša objavila moc zušľachťovať a premieňať seba samú. Nikto, kto nepozná tohto archanjela, sa nevyhne upadnutiu do závislostí a politickému chaosu v celospoločenskom meradle.

Odkrývame tu psychosomatické a psychospirituálne zákonitosti, ktoré sú skutočné, a konanie v súlade či nesúlade s nimi má skutočné následky. Tieto **poznatky treba v prvom rade uviesť do praxe a až potom môžeme špekulovať o ich metafyzickej podstate**. Či je duchovná, alebo hmotná, to nechávam predbežne otvorené a domnievam sa, že to zostane otvorené ešte dlho (ak má také delenie vôbec význam). Tí, čo chcú odložiť aplikáciu angelológie na čas, keď bude plne teoreticky vysvetlená, sa podobajú lekárovi, ktorý odmietne podať pacientovi liek a nechá ho zomrieť, pretože ešte plne nepochopil mechanizmus uzdravujúceho účinku lieku.

Nezabúdajme, že **väčšina poznatkov sa prakticky využívala dávno predtým, než boli vysvetlené teoreticky**. Ľudia využívali liečivú moc bylín, zlievali kovy, vyrábali svetlo či elektrinu a nečakali na vznik analytickej chémie,

teoretickej metalurgie alebo na Maxwelllove rovnice. Aj pred Newtonom poznali príťažlivosť a neskákali z okien. Tak by sme mali naložiť s každým poznáním: počítať s ním pri každodennom rozhodovaní a aplikovať ho pre dobro a pozdvihnutie človeka. Aj pre mravný, duchovný a duševný život človeka platia zákony, podobné tým v prírode. A ich neznalosťou alebo nerešpektovaním vznikajú osobné a kolektívne tragédie so stovkami miliónov obetí, ktorých pustošivosť je porovnateľná so stredovekými pandémiami moru pre neznalosť hygieny.

Ako vedec odkrývam empirické zákonitosti osudu jednotlivcov i celých spoločností a metafyzické otázky nechávam otvorené; ako filozof konštatujem, že sa dobre uchopujú v termínoch platonizmu; a **ako človek verím, že v základoch vesmíru tvorí a tká Inteligencia, ktorá je osobná a má morálnu povahu**. Že je to „*láska, ktorá pohýna slnko a hviezdy*“.^{Dante 1} Ako človek mám nielen právo, ale aj povinnosť stáť za svojím poznáním, ak nemám podvádzat druhých a zradiť pramene svojho vlastného bytia. To je ale dané tým, že som prešiel osobnou skúsenosťou, akou druhí neprešli. Nech mi niekto vysvetlí, ako dokáže šedá mozgová kôra vypočítavať budúce udalosti na celé desaťročia vopred s presnosťou na jediný deň! Taká „spomienka na budúcnosť“ je však typickým zážitkom pri stretnutí s vlastným strážnym anjelom.

Sofiológia je jediná kompetentná radiť človeku v jeho životnej orientácii, pretože **je celistvá a syntetizuje všetky pramene poznania: zmyslovú skúsenosť, racionálnu filozofiu aj mystické zjavenie**.^{Soloviov 4} Nech nikto nečaká od extrovertnej a neosobnej vedy, jednostrannej už svojou metódou, že mu dá odpovede na otázky, ktoré si môže vybojovať len sám osobne. Kto je lenivý vynaložiť úsilie, aby si vydobyl vlastnú duchovnú skúsenosť, nech skromne zmlkne a zdrží sa úsudkov.

Prvé riadky tejto knihy som napísal pred 22 rokmi ako nastupujúci aspirant Slovenskej akadémie vied. Predmet jej skúmania sa stretol s mnohými pochybnosťami a nedôverou kolegov. Tieto však boli napospol založené len na porovnávaní so zaužívanými vzorcami myslenia a dovtedajším stavom poznania, a nie na vlastnej práci s faktami. S odstupom času možno povedať, že moja pôvodná intuícia sa ukázala byť plodná do takej miery, v akej to nikto z nás neočakával – nielen moji oponenti, ale ani ja sám.

Spočiatku prirodzené námietky sa sústreďovali okolo otázky, či som sa nedopustil selektívneho predvýberu a subjektívneho skresľovania dát. Konštruktívnym návrhom Viktora Krupu z Kabinetu orientalistiky SAV bolo preveriť moju hypotézu na obsiahlych štúdiách o kultúrnej dynamike od Kroebera a Sorokina. Obe však hypotézu Angelológie potvrdili napriek všeobecnému očakávaniu, že povedú k jej rýchlemu vyvráteniu.

Nestor slovenskej chronobiológie, emeritný profesor Miroslav Mikulecký, bol jedným z prvých, kto sa bez ohľadu na predsudky spolu so mnou podpísal pod zistené výsledky. Ďalším bol mnohonásobný nositeľ čestných doktorátov, zakladateľ a doživotný čestný prezident Svetovej asociácie prenatálnej a perinatálnej detskej psychológie a medicíny, Peter Fedor-Freybergh. Povzbudzujúci posudok podpísal riaditeľ Ústavu klasickej archeológie FF UK, profesor Jan Bouzek. Švédska Spoločnosť integrálnych vied a Karlova univerzita v Prahe moju prácu (s profesorom Mikuleckým) ocenili cenou Zdeňka Kleina ako najlepšiu prácu o etológii človeka za rok 2004. A nórska univerzita v Trondheime bola prvá, kde som Angelológiu prednášal na oficiálne pozvanie.

Luca Giordano: Jakobov sen, 17. stor.

NAKONIEC VYHRABEME MÚDROST' VŠETKÝCH
DÓB A ZISTÍME, ŽE VŠETKO NAJDRAHŠIE A
NAJCENNEJŠIE BOLO UŽ DÁVNO POVEDANÉ
NAJKRAJŠÍM JAZYKOM.

CARL GUSTAV JUNG

Jeden z „otcov chronobiológie“ a riaditeľ výskumného ústavu na univerzite v Minnesote, Franz Halberg, pri osobnej návšteve na Komenského univerzite v Bratislave počas prednášky potvrdil existenciu 500-ročných rytmov a sám našiel taký rytmus v dejinách vojenských bitiek. Skúmanie dlhodobých rytmov, o akých podali správu Páleš & Mikulecký, vytýčil za novú úlohu chronobiológie. Dean Keith Simonton z univerzity v Kalifornii, svetový odborník číslo jeden na historiometriu a príčiny tvorivosti, autor tucta monografií a stoviek článkov na túto tému, bol vybraný časopisom *Comparative Civilizations Review* ako nezávislý recenzent mojej práce. Označil ju za zaujímavú, odporučil ju publikovať a sám prispel zostavením kriviek tvorivosti pre kultúru Ďalekého východu, ktoré som zahrnul do tejto knihy.

Počas uplynulých dvadsiatich rokov veda priniesla množstvo nových poznatkov a viaceré z nich potvrdili moje predpoklady doslova spektakulárne. V Južnej Amerike vykopali pyramídy súčasne s egyptskými a v Nemecku sedemtisíc rokov staré kruhové observatórium – presne vo vrstvách, ktoré som vyznačil ako pravdepodobné. Britskí archeológovia znova dôkladne preskúmali Stonehenge a potvrdili, že je o 500 rokov starší, než sa myslelo. Je presne taký starý, ako som odhadol v prvom vydaní tejto knihy. Na univerzite v Bonne skutočne našli v slnečnici účinnú látku proti víru HIV. Že krídlo vzniklo kvôli kráse, skôr než sa na ňom lietalo, a teplokrvnosť z láskyplných vzťahov – sú dnes už hlavné hypotézy paleontológie. Evolučných konvergencií, na ktoré v Angelológii kladiem dôraz, sa medzitým našlo také veľké množstvo, že sa presúvajú do centra pozornosti a v očiach paleontológov sa z okrajového, náhodného fenoménu menia na čosi zásadné.

S mojím názorom, že gény sa dajú zapnúť a vypnúť z vlastného rozhodnutia a získané vlastnosti sa dedia, som sa pred dvadsiatimi rokmi javil ako zástanca beznádajne prekonaného lamarckizmu. Odtedy vznikol samostatný pododbor – epigenetika, ktorá tie vypínače našla a už aj stvorila epigeneticky modifikovanú myš. Myšlienka z prvého vydania, že baktéria čierneho moru je vtelením marsického démona a zasahuje človeka prostredníctvom krvného železa, sa zviditeľnila doslova dramatickou smrťou. Profesor molekulárnej genetiky Malcolm Casadaban z univerzity v Chicagu náhle padol mŕtvy pri práci v laboratóriu. Vyšetovanie nečakannej smrti odhalilo, že mal dedičnú odchýlku, ktorá v jeho tele hromadila železo – mor ho preto zabil takmer okamžite. Naplnili sa, žiaľ, aj moje predpovede z rokov 1995 a 1997 o dolárovej menovej bubline a schudobnení južnej Európy prílevom peňazí zo severu, ktoré som urobil s takým predstihom, že ich okolie nepovažovalo za dôležité.^{Páleš & Vaský, Páleš 5}

Na Katedre religionistiky Komenského univerzity v Bratislave ma koncom 90-tych rokov vysmiali za názor, že na Kréte uctievali v prvom rade Jupitera; odporovalo to totiž názoru slávnych autorít, podľa ktorých sa tam uctievala Veľká matka. O desaťročie neskôr to potvrdil Americký archeologický inštitút, ktorý pokračuje s vykopávkami v Knóse. Kréťania uctievali nejaké božstvo podobné Diovi a viaceré sošky Veľkej matky, ktoré sa reprodukovali v učebniciach, boli odhalené ako falzifikáty. Takéto úspechy však u tých kolegov, pre ktorých je ich vlastná osoba dôležitejšia než pravda, nevedú k spolupráci, ale len k väčšej závislosti.

Súhrnom možno povedať, že Angelológia sa vo svojej hlavnej myšlienke (i keď nie vo všetkých detailoch) potvrdila. V súčasnosti sa opiera zhruba o 700 štúdií renomovaných odborníkov, ktorí nepoznali moju hypoté-

zu a nemohli skresľovať dáta v môj prospech. Pritom niektoré veľkoštúdie ako tá Sorokinova, Simontonova alebo najnovšia od Charlesa Murraya sú samy osebe dôkladne kvantifikovaným súhrnom stoviek prameňov. Žiadna iná filozofia dejín sa svojou explanačnou a predikčnou schopnosťou ani zďaleka nemôže porovnávať s *Angelológiou dejín*.

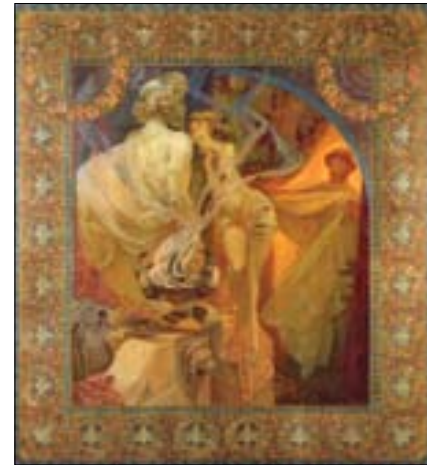
Staroveká náuka o anjeloch popisovala skutočné kultúrne vlny. Diskusia sa už netýka toho, či existujú, ale *prečo* existujú a *v akom rozsahu*, t. j. akých oblastí histórie sa týkajú a akých nie. Aj predseda Českej štatistickej spoločnosti, Gejza Dohnal, ktorý bol skeptickým hnutím poverený spochybniť moje matematické metódy, otvorene priznal, že v niektorých prípadoch je periodicitá očividná na prvý pohľad a potvrdí sa vždy, celkom bez ohľadu na to, akú štatistickú metódu zvolíme.

Ak teda tvrdím, že centrálnu hypotézu Angelológie je potrebné považovať za predbežne potvrdenú (a hodnú ďalšieho skúmania), nie je to môj osobný názor – ale taký je výsledok komunikácie a interakcie svetovej komunity všetkých vedcov, ktorí k tomu chceli a mali čo povedať. Neexistujú námietky, s ktorými by som sa nebol vysporiadal a nezohľadnil ich buď tak, že som ustúpil, zahrnul ich alebo som ich preveril a vyvrátil. Pravdaže, popri centrálnej téze pracujem s množstvom vedľajších téz, ktorých stupeň vieryhodnosti – od istoty po číre tušenie – by mal byť zrejmý z kontextu.

Ak si chce čitateľ urobiť názor, musí rozlišovať medzi vedeckým diskurzom a ohováraním. K vedeckému diskurzu patria transparentné komunikácie obsahujúce vecný argument a dovoľujúce spätnú väzbu; čo bolo zverejnené v odborných časopisoch, čo odznelo na konferenciách alebo aj osobne, ale musí to byť overiteľné a neanonymné. Oponentúra musí byť adresná a ísť k pôvodnému prameňu, nie kritizovať niečo vo všeobecnosti alebo v podobách skreslených podaní z neviemkoľkátej ruky. Zákulisné, anonymné reči, za ktoré nikto menovite nepreberá zodpovednosť, sa nerátajú. Kto šíri dezinformácie, musí to robiť tajne, vždy len keď tam nie som, a kdekoľvek takých stretnem a konfrontujem, vyhovárajú sa, že to povedal vlastne niekto druhý. Zriedka sa mi u takých zákulisných oponentov podarilo docieľiť, aby sa pod svoje názory otvorene podpísali, ako v prípade pardubického religionistu Ivana Štampacha. Každý potom vidí, aké hmlisté a skomolené predstavy má o samotnom znení hypotézy, metóde jej testovania aj o záveroch, ktoré vyvodzujem, a píše recenziu na dielo, ktoré vôbec nepozná.

Osobitným prípadom je tzv. hnutie skeptikov. Za deklarovaným cieľom podporovať racionalitu sa tu dvíha príšera túžby po autoritatívnom vykonávaní moci. Tá ich ovláda do tej miery, že si občas nevšimnú, keď odsúdia aj seriózneho kolegu alebo neodolajú pokušeniu pomôcť si nejakou sfašovanou informáciou. Na ocenenie mojej práce Karlovou univerzitou reagovali v roku 2008 udelením bronzového bludného balvanu za pseudovedu, pod ktorý sa podpísal známy popularizátor astronómie Jiří Grygar. Na oficiálnom udeľovaní prečítali dôvod, prečo mi balvan patrí – dostal som ho za názor, ktorý vôbec nezastávam, naopak, v mojich prácach ho výslovne odmietam ako mylný. Grygar to vie odo mňa osobne, napriek tomu sa dodnes nepostaral o nápravu: balvan ani nestiahli, ani nedoplnili žiaden ďalší dôvod, za čo som ho dostal.

Posadnutosť skepticizmom vedie až do groteskných extrémov, ktoré len dokladajú, ako sú odporcovia argumentačne v koncoch. Vedúci Katedry filozofie na univerzite v Olomouci, Ivan Blecha vystúpil s takouto námiet-

Alfons Mucha: Quo vadis, 1902.

KTO NEROZUMIE, MAL BY SA PÝTAŤ, NIE
PROTESTOVAŤ.

MILAN RŤIČKA

Nicolas Régnier: Su. Matúš, 17. stor.

kou: historické *záznamy* síce obsahujú periodicitu – ale historické *udalosti* sa v skutočnosti neodohrávali periodicky. Predpokladá to, že kronikári celého sveta po päťtisíc rokov vymazávali záznamy o skutočných udalostiach a vymýšľali si záznamy o neexistujúcich udalostiach koordinovane a systematicky tak, aby nakoniec tvorili rytmus potvrdzujúci moju tézu. Neprekáža mu, že takej konšpirácii chýba zrozumiteľný motív; že by sa prakticky nedala zrealizovať; alebo že sa súčasne opierame o archeologické nálezy a sfaľovať či bez stopy odstrániť taký Stonehenge, pyramídy alebo celé mestá zaviate v piesku je ťažšie, než len pozmeniť nejaký záznam v kronike. Psychiater by tu diagnostikoval zreteľnú paranoickú poruchu. Zlatým klincom je však to, že aj Blecha sám je súčasťou tejto „konšpirácie“. Slovné popiera michaelský rytmus v dejinách filozofie, ale sám so svojimi kolegami zostavil *Filozofický slovník*, kde je michaelský rytmus filozofov očividný.^{Horyna} Stačí ich spočítať a zakresliť na časovú os. Vôbec podiel skeptických nálad v dejinách myslenia vykazuje – podľa očakávania – gabrielský rytmus, takže skeptici už tým, že existujú, znova len potvrdzujú Angelológiu.

Toto bádanie nevychádza z apriórnej viery v autoritu žiadneho náboženstva, ale má dôsledky pre náboženstvo. Tým, že identifikuje, čoho sa stará náuka o anjeloch vlastne týkala, vracia ju do polohy živej disciplíny, ktorá môže byť potvrdzovaná, vyvracaná, opravovaná a rozvíjaná. Na jednej strane to vracia starej tradícii nebývalú vážnosť, na druhej strane to čerí stojaté vody dávno mŕtvej teológie. Prichádza v čase, keď samotní kňazi v anjelov už neveria, a odhaľuje, že svojej vlastnej tradícii dávno nerozumejú.

Súčasnemu aj predchádzajúcemu pápežovi som poslal moju knihu s návrhom na spoluprácu. Získal som dva zdvorilé, ale bezobsažné listy od pápežského nuncia. Bohoslovecká fakulta dvakrát ústne a Konferencia biskupov Slovenska písomne odmietli zaujať k mojej práci akýkoľvek postoj. Oficiálne stanovisko rímskokatolíckej cirkvi teda nie je žiadne – ani súhlasné, ale ani odmietavé. Hovorca konferencie Mons. Marián Chovanec mi ústne potvrdil, že taktika cirkvi je nevenovať mi vôbec žiadnu pozornosť, ani neoponovať. Aby si cirkev zachovala zdanie neomylnosti a výlučnú autoritu, chce, aby všetko okolo anjelov zostalo navždy v polohe nepochopiteľnej viery. Nechce, aby tomu ľudia rozumeli a diskutovali o tom. Majú zostať v duchovných otázkach navždy deťmi. O to jasnejšie svietia výnimky ako kňaz a exorcista Anton Solčiansky. Bol za to, aby sa cirkev rozprávala aj s niekým iným než len sama so sebou. Stál si za tým až potiaľ, že odišiel z Rádia Lumen, keď zakázali naše spoločné relácie.

Len malé, skromnejšie cirkvi ako starokatolícka sú otvorené priateľskému dialógu. V tých väčších niektorí kňazi študujú Angelológiu tajne; iní rozsievajú medzi veriacim ľudom slepý svár. Na jednej fare dokonca Angelológiu verejne spálili. Dúfam, že moja kniha bude fermentom, ktorý prispeje k triveniu duší a očistnému pohybu v cirkvách.

Druhý zväzok Angelológie nevychádza vďaka podpore žiadnej inštitúcie, ale vďaka stovkám slovenských čitateľov, poslucháčov a žiakov Školy angelológie, ktorí svojím záujmom a podporou vytvárajú priestor, aby som mohol sústrediť sily na takúto prácu.

Priateľovi a programátorovi Martinovi Môtovskému chcem poďakovať za nezištnú prácu na vývoji softvéru, v ktorom sú spočítané a nakreslené všetky grafy v tejto knihe. Petrovi Kvasničkovovi z Ústavu časticovej a jadro-

vej fyziky Karlovej univerzity za ochotu a cenné rady pri koncipovaní štatistických metód. Štatistika v historiometrii je špecifická a robí sa ťažšie než v prírodných vedách. Od vzniku písma uplynulo len 5000 rokov a záznamy obsahujú nanajvýš desať, často len päť opakovaní 500-ročného rytmu. Dáta bývajú medzerovité, zaťažené trendmi a nemajú gaussovské náhodné rozdelenie. Pravdepodobnosti uvedené v tomto zväzku zatiaľ nepočítajú s autokoreláciou medzi najbližšími generáciami otcov, synov a vnukov, no aj pri aplikácii iných modelov sa líšia nanajvýš o jeden rád alebo sú rádo-vo rovnaké. Definitívne zhodnotenie a metaštúdie budú nasledovať v treťom zväzku.

Kvantifikácia nezávisle zostavených dát je významný nástroj, ktorý nám pomáha zvyšovať istotu, ale zostane vždy len nástrojom pomocným. Kvantifikujeme obyčajne len proximálnu premennú a nie priamo to, čo chceme merať: napríklad vizuálna predstavivosť sa odrazí v počte maliarov, vzdelanosť v hustote knižníc, agresivita v rýchlosti striedania dynastií. Ak priradíme fyziku ku Gabrielovi, je to hrubé priblíženie založené na tom, že prírodoveda sa opierala predovšetkým o zmyslové vnímanie (gabrielský proces); pre každú vetvu fyziky to však platí v inej miere a pre najnovšiu fyziku celkovo v menšej miere. V jadre robíme *kvalitatívny* výskum, poznávame duchovné *kvality*, ktoré sa len nepriamo odrážajú v hmotných *kvantitách*. Konečný verdikt nakoniec aj tak nebude môcť vyniesť počítač, ale len človek s vnímavou inteligenciou a srdcom tak, že intuitívne posúdi celok.

Lago di Garda, 27. júla 2012

354-ROČNÍ DUCHOVIA ČASU

ANAEL	-7332	-4852	-2372	+108
ZACHARIEL	-6978	-4498	-2017	+463
RAFAEL	-6624	-4144	-1663	+817
SAMAEL	-6270	-3789	-1309	+1171
GABRIEL	-5915	-3435	-955	+1525
MICHAEL	-5561	-3080	-600	+1879
ORIFIEL	-5206	-2726	-246	+2234

72-ROČNÍ DUCHOVIA ČASU

	Býk		Baran		Ryby	
30°	-2907	Merkúr	-747	Slnko	1413	Mars
29°	-2835	Venuša	-675	Mars	1485	Jupiter
28°	-2763	Slnko	-603	Jupiter	1557	Saturn
27°	-2691	Mars	-531	Saturn	1629	Mesiace
26°	-2619	Jupiter	-459	Mesiace	1701	Merkúr
25°	-2547	Saturn	-387	Merkúr	1773	Venuša
24°	-2475	Mesiace	-315	Venuša	1845	Slnko
23°	-2403	Merkúr	-243	Slnko	1917	Mars
22°	-2331	Venuša	-171	Mars	1989	Jupiter
21°	-2259	Slnko	-99	Jupiter	2061	Saturn
20°	-2187	Mars	-27	Saturn	2133	Mesiace
19°	-2115	Jupiter	+45	Mesiace	2205	Merkúr
18°	-2043	Saturn	117	Merkúr	2277	Venuša
17°	-1971	Mesiace	189	Venuša	2349	Slnko
16°	-1899	Merkúr	261	Slnko	2421	Mars
15°	-1827	Venuša	333	Mars	2493	Jupiter
14°	-1755	Slnko	405	Jupiter	2565	Saturn
13°	-1683	Mars	477	Saturn	2637	Mesiace
12°	-1611	Jupiter	549	Mesiace	2709	Merkúr
11°	-1539	Saturn	621	Merkúr	2781	Venuša
10°	-1467	Mesiace	693	Venuša	2853	Slnko
9°	-1395	Merkúr	765	Slnko	2925	Mars
8°	-1323	Venuša	837	Mars	2997	Jupiter
7°	-1251	Slnko	909	Jupiter	3069	Saturn
6°	-1179	Mars	981	Saturn	3141	Mesiace
5°	-1107	Jupiter	1053	Mesiace	3213	Merkúr
4°	-1035	Saturn	1125	Merkúr	3285	Venuša
3°	-963	Mesiace	1197	Venuša	3357	Slnko
2°	-891	Merkúr	1269	Slnko	3429	Mars
1°	-819	Venuša	1341	Mars	3501	Jupiter

Johannes Trithemius, Peter z Abana a Abraham ibn Ezra uvádzajú tieto dátumy väčších vládcov času. Podľa názoru „mnohých múdrych ľudí starých čas“ sa siedmi archanjeli cyklicky striedajú ako duchovia času a každý z nich inšpiruje obdobie trvajúce 354 rokov a 4 mesiace.^{Trithemius, Abano, Ibn Ezra}

2160-ROČNÍ DUCHOVIA ČASU

-30.987	BLÍŽENCI (Merkúr)	-11.547	PANNA (Merkúr)
-28.827	BÝK (Venuša)	-9.387	LEV (Slnko)
-26.667	BARAN (Mars)	-7.227	RAK (Mesiace)
-24.507	RYBY (Jupiter)	-5.067	BLÍŽENCI (Merkúr)
-22.347	VODNÁR (Saturn)	-2.907	BÝK (Venuša)
-20.187	KOZOROŽEC (Saturn)	-747	BARAN (Mars)
-18.027	STRELEC (Jupiter)	+1.413	RYBY (Jupiter)
-15.867	ŠKORPIÓN (Mars)	+3.573	VODNÁR (Saturn)
-13.707	VÁHY (Venuša)	+5.733	KOZOROŽEC (Saturn)

720-ROČNÍ DUCHOVIA ČASU

-7227	RYBY (Jupiter)	-747	STRELEC (Jupiter)
-6507	ŠKORPIÓN (Mars)	-27	LEV (Slnko)
-5787	RAK (Mesiace)	+693	BARAN (Mars)
-5067	VODNÁR (Saturn)	+1413	ŠKORPIÓN (Mars)
-4347	VÁHY (Venuša)	+2133	RAK (Mesiace)
-3627	BLÍŽENCI (Merkúr)	+2853	RYBY (Jupiter)
-2907	KOZOROŽEC (Saturn)	+3573	VÁHY (Venuša)
-2187	PANNA (Merkúr)	+4293	BLÍŽENCI (Merkúr)
-1467	BÝK (Venuša)	+5013	VODNÁR (Saturn)

Podľa panbabylonskej školy asýriológov bol kalendár používaný v ptolemaiovskom Egypte spojený s predstavami o precesnom striedaní vekov. Vládou babylonského kráľa Nabú-násira od roku 747 pr. Kr. sa začal vek Barana. Každému stupňu zverokruhu vládne jedna planéta. Prvý stupeň každého znamenia ovláda vždy vládca celého znamenia. Potom nasledujú planéty v chaldejskom poradí sfér cyklicky až do konca znamenia. Na prvom stupni nasledujúceho znamenia je cyklus prerušený a začína sa odznova vládcov nového znamenia.^{Hastings, Kefer 1}

TABULKA HIERARCHICKÝCH BYTOSTÍ

slovensky	grécky	latinsky	hebrejsky	opisne
SERAFÍNI		SERAPHINI	SERAFIM	DUCHOVIA LÁSKY
CHERUBÍNI		CHERUBINI	CHERUBIM	DUCHOVIA HARMÓNIE
TRÓNY		TRONI	ARALIM	DUCHOVIA VÔLE
PANSTVÁ	KYRIOTETES	DOMINATIONES	HAŠMALIM	DUCHOVIA MÚDROSTI
SILY	DYNAMEIS	VIRTUTES	MALACHIM	DUCHOVIA POHYBU
MOCNOSTI	EXOUSIAI	POTESTATES	ELOHIM	DUCHOVIA FORMY
PRAPOČIATKY	ARCHAI	PRINCIPATUS		DUCHOVIA NÁRODOV
ARCHANJELI	ARCHANGELOI	ARCHANGELI		DUCHOVIA ČASU
ANJELI	ANGELOI	ANGELI		STRÁŽNI DUCHOVIA LUDÍ

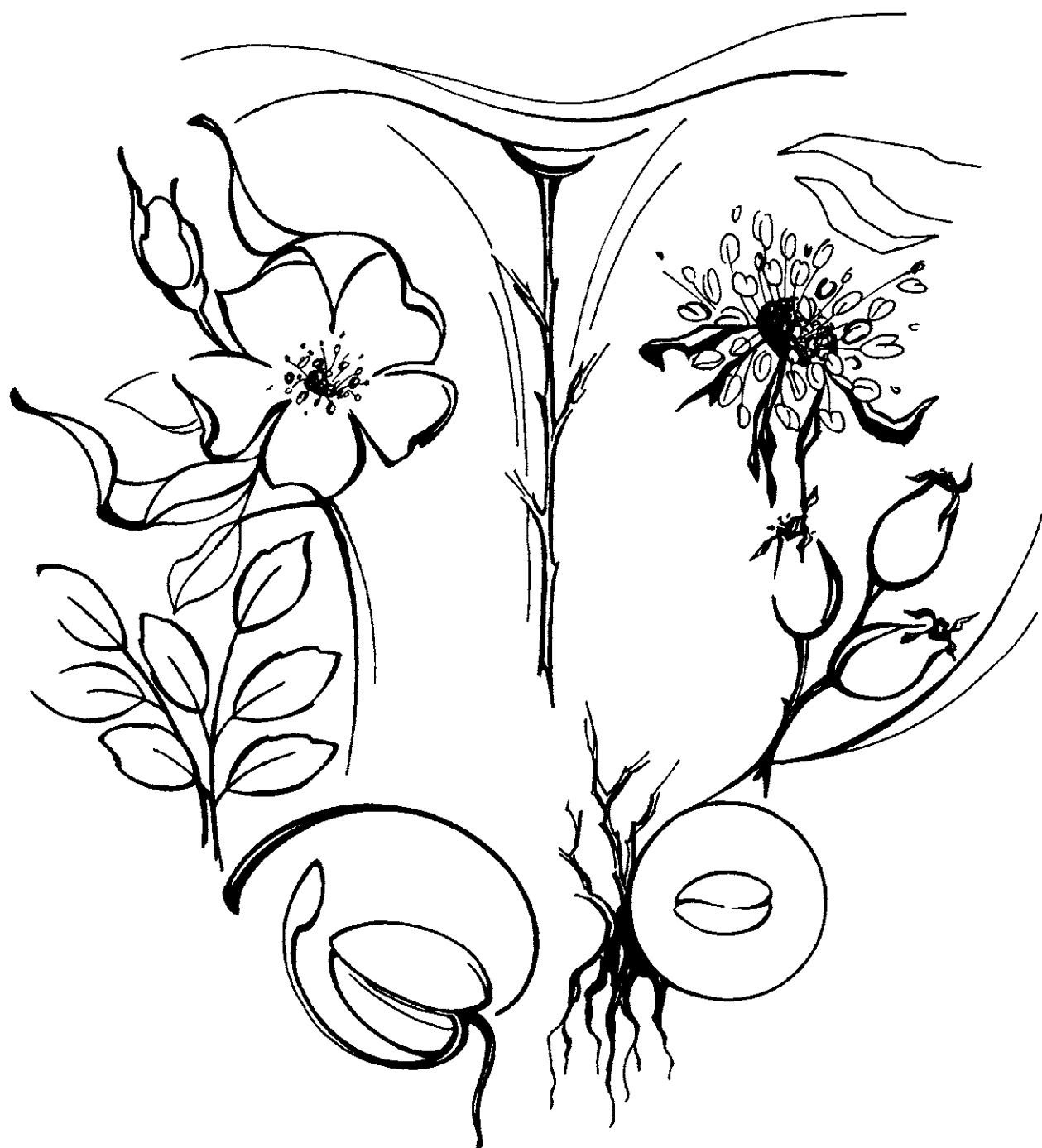
TRADIČNÍ REGENTI JEDNOTLIVÝCH ROKOV

Saturn	1965	1972	1979	1986	1993	2000	2007
Jupiter	1966	1973	1980	1987	1994	2001	2008
Mars	1967	1974	1981	1988	1995	2002	2009
Slnko	1968	1975	1982	1989	1996	2003	2010
Venuša	1969	1976	1983	1990	1997	2004	2011
Merkúr	1970	1977	1984	1991	1998	2005	2012
Mesiace	1971	1978	1985	1992	1999	2006	2013

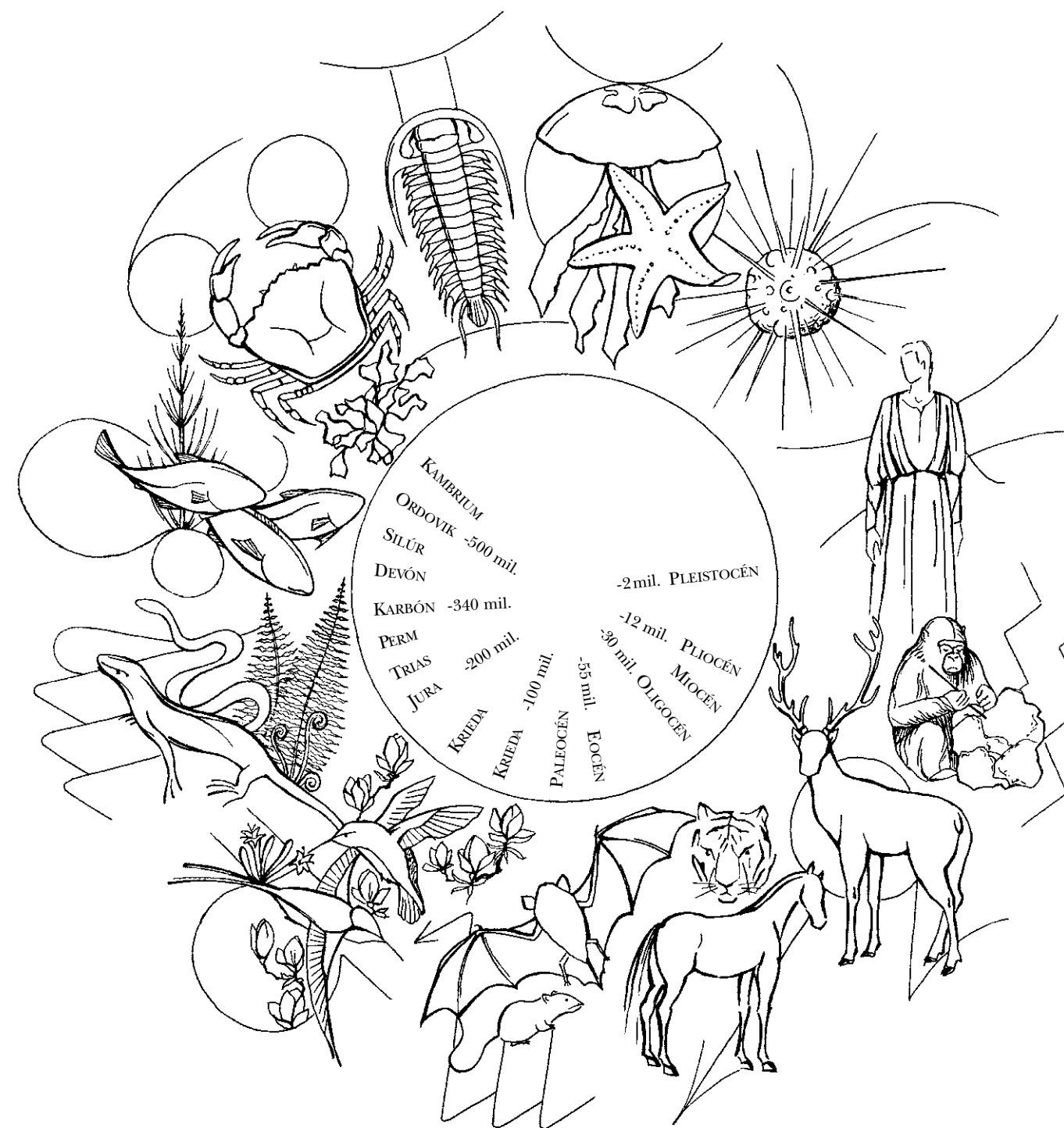

SEDEM ARCHANJELOV A ROČNÝ KOLOBEH RASTLINY

DVANÁŠŤ CHERUBÍNŮV A VÝVOJ ŽIVOTA

Eudský život sa podobá na ročný kolobeh rastliny. Detstvo, školský vek, puberta, dospelosť, kríza stredného veku, zrelý vek a staroba sú analogické klíčeniu, rastu, kvitnutiu, duchovnému oplodneniu, odkvitnutiu, dozrievaniu plodov a tvorbe semien. Sedem procesov, ktoré sa u človeka prejavujú viac duševne než telesne, utvára sedem rastlinných orgánov: klík, list, kvet, stonku, prašník, plod, semeno. Siedmi archanjeli utvárajú sedem častí rastliny a inšpirujú sedem ľudských duchovných schopností.

Podľa zoroastrijskej mytológie sa svet vyvíja v dvanástich etapách inšpirovaných dvanástimi cherubínmi (znameniami). Zverokruh obsahuje dvanásť princípov, ktoré sa postupne prejavili v evolúcii Zeme a živej prírody.

CITOVANÁ LITERATÚRA

A

Abano P.: Conciliator differentiarum philosophorum. Differentia IX, Propter tertia, Cap. 2.

Abdusamedov A. I. a kol.:

Ateistický slovník. Pravda, Bratislava, 1984.

Abraham G.: Stručné dejiny hudby. Hudobné centrum, Bratislava, 2003.

Agrippa z Nettesheimu: Okultní filosofie. Trigon, Praha, 1996.

Aivanhov O. M.: The Zodiac, Key to Man and the Universe. Prosveta, Fréjus, 1989.

Akvinský T.:

(1) De substantiis separatis seu de angelorum natura. Verlag Freies Geistesleben, Stuttgart, 1989.

(2) Theologická summa. Bohovědné učiliště řádu dominikánského, Olomouc, 1937.

Aldebert J., Delouche F.: Dejiny Európy. Mladé letá, Bratislava, 1995.

Alleau R.: Hermés a dějiny věd. Malvern, Praha, 2005.

Allen J. P.: The Ancient Egyptian Pyramid Texts. Society of Biblical literature, Atlanta, 2005.

Allen W. D.: Music history in five 500-year cycles (Greek-Early Christian-Gregorian-Medieval-Modern): conditioned by the parallel climatic-cultural cycles. Journal of Human Ecology, no. 13, vol. 1, 1951, p. 1-41.

Altrichter M. a kol.: Archanděl Michael. Dynamický obhájce života. Vhled do života andělů. Refugium, Olomouc, 2009.

Amphlett H.: Hats. A History of Fashion and Headwear. Dover, Mineola, 2003.

An-Kuei, Č.: Tajemství lidské tváře. Pragma, Praha, 1997.

Antoňák A. a kol.: Rukoväť literatúry. Petzolt, Košice, 1998.

Antonovová K. A., Bongard-Levin G. M., Kotovskij G. G.: Dějiny Indie. Svoboda, Praha, 1980.

Archetti M., Brown S. P.: The coevolution theory of autumn colours. Proceedings of the Royal Society of London, Biol. Sci. 2004, 271, p. 1219–1223.

Areopagita D.: Die Hierarchien der Engel und der Kirche. Otto Wilhelm Barth, Mnichov, 1955.

Aristoteles: Rétorika. Thetis, Martin, 2009. II. kniha, 10. kapitola.

Arteta A. U., Campistol J. R., Zamora J. M. J., Serrano C. S.: Dějiny Španělska. Lidové noviny, Praha, 1995.

Aubierová C.: Encyklopedie astrologie. Victoria, Praha, 1993.

Augusta P., Honzák F.: Jak se žilo ve starověku. Albatros, Praha, 1989.

Axworthy M.: Dějiny Íránu. Říše ducha – od Zarathuštry po současnost. Lidové noviny, Praha, 2009.

Azoulaiová M. a kol.:

(1) Dějiny světa. Doba hradů a rytířů. Jan Vašut, Praha, 1998.

(2) Dějiny světa. Období stěhování národů. Jan Vašut, Praha, 1998.

(3) Dějiny světa. Raně středověký svět. Jan Vašut, Praha, 1998.

(4) Dějiny světa. V dobách starověkého Řecka. Svojtka a Vašut, Praha, 1997.

(5) Dějiny světa. Za časů mocného Říma. Svojtka a Vašut, Praha, 1997.

B

Bacon F.: Novum Organum. Parry&MacMillan, Filadelfia, 1854.

Bahník V. a kol.: Slovník antické kultury. Svoboda, Praha, 1974.

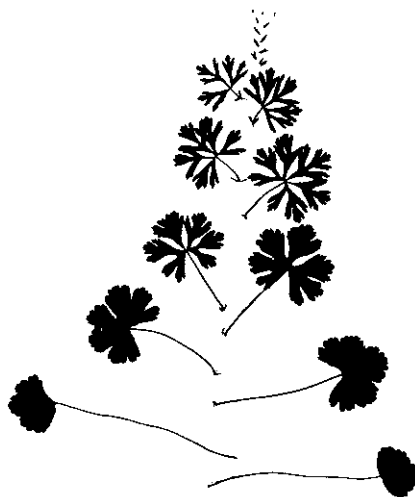

Kleió, múza dejepisu, 2. stor. pr. Kr.

Dejepiscope dejiny sveta. Encyklopédia z roku 1907.

Metamorfóza listu od koreňa po kvet (slez lesný).

Baigent M.: From the Omens of Babylon: Astrology and Ancient Mesopotamia. London, Arkana, 1994.

Baines J., Málek J.: Svět starého Egypta. Knižní klub, Praha, 1996.

Baleka J.: Výtvarné umění.

Výkladový slovník. Academia, Praha, 1997.

Bamberger B. J.: Fallen Angels: Soldiers of Satans Realm. Jewish publication society, Philadelphia, 2006.

Basham A. L.: History and Doctrines of the Ājivikas. Motilal Banarsidass, Delhi, 2002.

Bédier J.: Román o Tristanovi a Izolde. Slovenský spisovateľ, Bratislava, 1957.

Belo C.: Chance and Determinism in Avicenna and Averroes. Brill, Leiden, 2007.

Bender P.: Weltmacht Amerika. Das Neue Rom. Klett-Cotta, Stuttgart, 2003.

Benesch H.: Encyklopedický atlas psychologie. Lidové noviny, Praha, 2001.

Bernandová C.: Inkovia, národ Slnka. Slovart, Bratislava, 1994.

Biedermann H.: Lexikón symbolov. Obzor, Bratislava, 1992.

Bierlein J. E.: Parallel Myths. Ballantine, New York, 1994.

Birnstein U. a kol.: Kronika křesťanství. Fortuna Print, Praha, 1998.

Black J.: Tajné dějiny světa. Argo, Praha, 2009.

Blanchonová F. a kol.: Dějiny světa. První civilizace. Svojtka a Vašut, Praha, 1997.

Blunden C., Elvin M.: Svět Číny. Knižní klub, Praha, 1997.

Bober J. a kol.: Malá encyklopédia bádateľov a vynálezcov. Obzor, Bratislava, 1973.

Bondy E.:

(1) Filosofie sklonku antiky a křesťanského středověku. Vokno, Praha, 1993.

(2) Indická filosofie. Vokno, Praha, 1991.

(3) Středověká islámská a židovská filosofie. Filosofie renesance a reformace. Vokno, Praha, 1995.

Bowker J.: The Oxford Dictionary of World Religions. University Press, Oxford, 1997.

Bragg M. a kol.: Velikáni výtvarného umenia. Perfekt, Bratislava, 1996.

Brighelli J. a kol.:

(1) Dejiny Rímskej ríše. Ilustrované dejiny sveta 4. Gemini, Bratislava, 1993.

(2) Z jedného kontinentu na druhý. Ilustrované dejiny sveta 6. Larousse-Gemini, Bratislava, 1993.

(3) Zrod kapitalizmu. Ilustrované dejiny sveta 13. Larousse-Gemini, Bratislava, 1996.

(4) Humanizmus a renesancia. Ilustrované dejiny sveta IX. Gemini, Bratislava, 1995.

Brown D. M.: Aztékovia. Ríša krvi a lesku. Gemini, Bratislava, 1993.

Bryant E. F.: The Yoga Sūtras of Patañjali. North Point Press, New York, 2009.

Buben M.: Encyklopedie heraldiky. Libri, Praha, 1997.

Budge E. A. W.: From Fetish to God in Ancient Egypt. Oxford University Press, London, 1988.

Bunson M.: Angels A to Z. Crown Trade, New York, 1996.

Burenhult G. a kol.:

(1) Die ersten Menschen. Die Ursprünge des Menschen bis 10 000 vor Christus. Weltbild Verlag, Augsburg, 2000.

(2) Die Kulturen der alten Welt. Die ersten Städte und Staaten. Weltbild Verlag, Augsburg, 2000.

Burhoe R. W.: Towards a Scientific Theology. Christian Journals, Belfast, 1981, p. 21.

Burian J., Oliva P.: Civilizace starověkého Středomoří. Svoboda, Praha, 1984.

C/Č

Campanella T.: Sluneční stát. Rovnost, Praha, 1951.

Canfora L.: Dějiny řecké literatury. KLP, Praha, 2001.

Cardanus H.: Metoposcopia, Paris, 1658.

Cicero M. T.: De natura deorum. Cambridge, University Press, 2003.

Ciampi L.: Die emotionalen Grundlagen des Denkens. Entwurf einer fraktalen Affektlogik. Göttingen, Vandenhoeck & Ruprecht, 1997.

Clarkson E. N. K.: Invertebrate Palaeontology and Evolution. Blackwell Science, Malden, 1998.

Coe M., Snow D., Benson E.: Svět předkolumbovské Ameriky. Kulturní Atlas. Knižní klub, Praha, 1997.

Cogger H. G., Gould E., Forshaw J., McKay G., Zweifel R. G.: Obratlovci. Savci, ptáci, obojživelníci, plazi. Nakladatelský dům OP, Praha, 1994.

Conrad K.: Warum mehr Knaben-geburten in Kriegs- und Krisenzeiten? Kosmos 47, s. 257-260. Stuttgart, 1949.

Cooperová J. C.: Encyklopedie tradičních symbolů. Mladá fronta, Praha, 1999.

Cornette J.: Dějiny světa. Na cestě k absolutismu. Jan Vašut, Praha, 1999.

Cox B., Dixon D., Gardiner B., Savage R. J. G.: Illustrated Encyclopedia of Dinosaurs and Prehistoric Animals. Macmillan, London, 1988.

Creminová A. a kol.: Archeológia. Najvýznamnejšie náleziská a kultúrne poklady sveta. Fortuna Libri, Bratislava, 2009.

Crocker D., Howard S.: 4000 Years Women in Science. <http://www.astr.ua.edu/4000WS/>, 2009.

Cunningham A., Jardine N.: Romanticism and the Sciences. Cambridge University Press, Cambridge, 1990.

Cunningham S.: Magické rostliny. Volvox Globator, Praha, 1994.

Čapek N. F.: Typologie. Praktický návod, jak poznávat povahu člověka podle jeho zevnějšku. Schneider, Brno, 2000.

Čapka F.: Dějiny zemí Koruny české. Libri, Praha, 1998.

Čornej P., Kučera J., Vaníček V. a kol.: Evropa králů a císařů. Ivo Železný, Praha, 1997.

D

Dante Alighieri:

(1) Božská komédia. Raj. Tatran, Bratislava, 1986.

(2) La Vita Nuova. Max Hesses Verlag, Leipzig, 1910.

Darwin Ch.: The expression of the emotions in man and animals. Appleton, New York, 1898.

Davidson G.: A Dictionary of Angels. Including the Fallen Angels. Macmillan, New York, 1971.

Day S. B., Inokuči K.: Moudrost samurajů. Životní stezka samuraje z kraje Saga. Trigon, Praha, 1998.

Debicki J., Favre J., Grünwald D., Pimentel A. F.: Dějiny umění. Malířství. Sochařství. Architektura. Argo, Praha, 1998.

Devambež P.: Lexikon gréckej civilizácie. Tatran, Bratislava, 1977.

Dewey E. R.: Cycles. The Mysterious Forces that Trigger Events. Hawthorn, New York, 1971.

Dickson D. B.: The Dawn of Belief: Religion in the Upper Paleolithic of Southwestern Europe. The University of Arizona Press, Tucson, 1990.

Dobiáš J.: Dějepisectví starověké. Historický klub, Praha, 1948.

Douma M.: Pigments through the Ages. <http://www.webexhibits.org/pigments>, 2010.

Drew D.: Ztracené kroniky mayských králů. Buchal, Praha, 2001.

Benedikt pozoruje, ako sa jeden z jeho mníchov necháva zväzvať diablom.

Kláštorný kostol v Cluny, rekonštrukcia.

Rukopis Benediktovej reguly, okolo 1430.

Metamorfóza listu od koreňa po kvet (huľavník lekárske).

Dreyerová R. G.: Védská astrologie. Uvedení do základních principů džjótišy. Volvox Globator, Praha, 1999.

Drössler R.: Když hvězdy byly ještě bohy. Panorama, Praha, 1980.

E

Eckert C. J., Lee K., Lew Y. I., Robinson M., Wagner E. W.: Dějiny Koreje. Lidové noviny, Praha, 2001.

Eco U.: Die Geschichte der Schönheit. Carl Hanser, Wien, 2004.

Eliade M.:

- (1) Dejiny náboženských predstáv a ideí I. Agora, Bratislava, 1995.
- (2) Dejiny náboženských predstáv a ideí III. Agora, Bratislava, 1997.
- (3) Kovári a alchymisté. Argo, Praha, 2000.

Eliáš O.: Magie a démonologie ve staré Babylonii. Formát, Pezinok, 1997.

Empedocles: The Fragments. Open Court, Chicago, 1908.

Ertel S.: On Gauquelin's heritage: His planetary effects survive. In: Miroslav Mikulecký (ed.): Chronobiology and its roots in cosmos. Slovak Medical Society, Bratislava, 1997.

Etcoff N.: Proč krása vládne světu. Columbus, Praha, 2002.

Eusebios z Cezarey: Praeparatio evangelica. Typographieo academico, Oxford, 1903.

F

Fagan B. M.: Sedemdesiat veľkých vynálezov starovekého sveta. Slovart, Bratislava, 2005.

Fairbank J. F.: Dějiny Číny. Lidové noviny, Praha, 1998.

Filipský J.: Encyklopedie indické mytologie. Postavy indických bájí a

letopisů. Libri, Praha, 1998.

Fischer-Schreiber I., Erhard F., Diener M. S.: Lexikon východní moudrosti. Votobia-Victoria, Olomouc-Praha, 1996.

Flegr J.: Evoluční biologie. Academia, Praha, 2005.

Fontana D.: Tajemný jazyk symbolů. Paseka, Praha, 1994.

Fórum starých mincí. <http://www.forumancientcoins.com/>, 17.10.2011.

Frankl V. E.: Hľadanie zmyslu života. Eastone, Bratislava, 2011.

Frazer J. G.: Zlatá ratolest. Magie, mýty, náboženství. Mladá fronta, Praha, 1994.

Freud S.: Výklad snů. Nová tiskárna, Pelhřimov, 2005.

Friedell E.: Kulturní dějiny novověku. Krize evropské duše od černé smrti po první světovou válku. Triton, Praha, 2006.

Frolov I. T.: Filozofický slovník. Pravda, Bratislava, 1982.

Fülöp-Miller R.: Moc a tajemství jezuitů. Rybka, Praha, 2000.

Fukuda M.: The Romantic Images of Tuberculosis: A Cultural History of a Disease. <http://www.ihp.sinica.edu.tw/~medicine/conference/disease/fukuda.pdf>, 2004.

G

Gammond P.: Velcí skladatelé. Svojtka a Vašut, Praha, 1996.

Gauquelin M.: Neo-Astrology. A Copernican Revolution. Penguin, New York, 1991.

Gelmi J.: Papežové. Od svatého Petra po Jana Pavla II. Mladá fronta, Praha, 1994.

Géze E.: Princezná chudobných. Dokumentačno-esejistický životopis svätej Alžbety Durínskej. USPO, Bratislava, 1995.

Giannelli G., Paoli U. E. a kol.: Antický Rím. Tatran, Bratislava, 1975.

Gibbon E.: Úpadok a zánik rímskej ríše. Tatran, Bratislava, 1983.

Glancey J.: Architektúra. Slovart, Bratislava, 2007.

Gleich S.: Marksteine der Kulturgeschichte. Mellinger, Stuttgart, 1982.

Godwin M.: Anděl. Ohrožený druh. Volvox Globator, Praha, 1997.

Goethe J. W.:

- (1) Aus meinem Leben. Dichtung und Wahrheit. Cotta, Stuttgart, 1853.
- (2) Faust. Odeon, Praha, 1982.
- (3) Die Metamorphose der Pflanzen. Bohlaus, Weimar, 1984.

Gombrich E. H.: Příběh umění. Argo-Mladá fronta, Praha, 1999.

Gordon B. R.: Regnal Chronologies. <http://my.raex.com/obsidian/regindex.html>, 2005.

Gordon S.: Paranormální jevy. Ilustrovaná encyklopedie. Beta, Praha-Plzeň, 1997.

Gorion M. J.: Pověsti Židů. Trigon, Praha, 1992.

H

Haage B. D.: Středověká alchymie. Od Zosima k Paracelsovi. Vyšehrad, Praha, 2001.

Habermann Ch. G. a kol.: Catholic Encyclopedia. Encyclopedia Press, New York, 1907-1914. <http://www.newadvent.org/cathen>.

Hajduk A., Štohl J. a kol.: Encyklopédia astronómie. Obzor, Bratislava, 1987.

Hansen H. H.: Knaurs Kostümbuch. Knauer, München, 1954.

Harenberg B.: Kronika ľudstva. Fortuna Print, Bratislava, 1995.

Hartzová P. R.: Taoizmus. Lidové noviny, Praha, 1996.

Hastings J. a kol.: Encyclopaedia of Religion and Ethics. T. & T. Clark, Edinburgh, 1913.

Haywood J. a kol.: Encyklopedie historie světa. Atlas světových dějin. Columbus, Praha, 1998.

Hegel G. W. F.: Grundlinien der Philosophie des Rechts. Naturrecht und Staatswissenschaft. Ullstein, Frankfurt, 1972.

Heindel M., Fossová-Heindelová A.: Poselství hvězd. Učebnice obecné a lékařské astrologie. Sursum, Tišnov, 1996.

Heindel M.: Rosenkruciánská kosmokoncepte aneb mystické křesťanství. Dobra, Praha, 2001.

Heine E. W.: New York liegt im Neandertal. Diogenes, Zürich, 1984.

Heinz-Mohr G.: Lexikon symbolů. Obrazy a znaky křesťanského umění. Volvox Globator, Praha, 1999.

Hemleben J.: Kepler. Rowohlt, Hamburg, 1971.

Heritage A., Winkleman B. a kol.: Dějiny světa v obrazech. Knižní klub, Praha, 1995.

Hérodotos: Dějiny. Academia, Praha, 2004.

Hobsbawm E. J.: Národy a nacionalismus od roku 1780. Program, mýtus, realita. CDK, Brno, 2000.

Holland J. a kol.: Concise History Encyclopedia. Kingfisher, London, 2001.

Hopmanová E. E.: Druidský herbář. Volvox Globator, Praha, 1996.

Horyna B. a kol.: Filosofický slovník. Nakladatelství Olomouc, Olomouc, 1998.

Hrčková N.: Dejiny hudby I. Európsky stredovek. FiF UK, Bratislava, 1979.

Hudec V.: Přehled dějin hudby. UP, Olomouc, 1985.

Huizinga J.: Homo ludens. O původu kultury ve hře. Dauphin, Praha, 2000.

Humphrey C., Vitebsky P.: Posvátné stavby. Knižní klub-Práh, Praha, 1998.

Hunt M.: Dějiny psychologie. Portál, Praha, 2000.

Huntington S. P.: Sřet civilizací. Boj kultur a proměna světového řádu. Rybka, Praha, 2001.

Li Po (701-762).

Wilhelm Kaulbach: Goetheho mizza, 1880-90.

Fryderyk Chopin (1810-49).

Alexander Sergejevič Puškin (1799-1837).

Sir Walter Scott v roku 1823.

Byzantská cisárovná Irene (752-803).

Ráni Lakšmí Bai (1835-58), kráľovná z Džhánzí.

Husemann F., Wolff O.: Das Bild des Menschen als Grundlage der Heilkunst. Freies Geistesleben, Stuttgart, 1991.

Ch

Charvátová I., Klokočník J., Kolmaš J., Kostelecký J.: Chinese Tombs Oriented by a Compass: Evidence from Paleomagnetic Changes versus the Age of Tombs. *Studia Geophysica et Geodaetica*, 55 (2011), p. 159-174.

Chase-Dunn Ch. K., Hall T. D., Manning E. S.: Rise and Fall: East-West Synchronicity and Indic Exceptionalism Reexamined. *Social Science History*, vol. 24, No 4, Winter 2000, p. 727-754.

Châtelet A., Groslier B. P.: Svetové dejiny umenia. Larousse-Cesty, Praha, 1996.

Christensen M. K. I.: Worldwide Guide to Women in Leadership. <http://www.guide2womenleaders.com>, 2006.

I

Ibn Ezra A.: Liber rationum, De gubernatoribus mundi. Erhard Ratdolt, Benátky, 1485.

J

Jackson N., Howard M.: The Pillars of Tubal-Cain. Capall Bann, Somerset, 2003.

Jačq Ch.: Egyptanky. Život žen faraonského Egypta. Rybka, Praha, 2001.

Jagodinskij V. N.: Vesmírny pulz biosféry. Slovenské ústredie amatérskej astronómie, Hurbanovo, 1977.

Jahn R. G., Dunne B. J.: Consciousness and the Source of Reality. The PEAR Odyssey. ICRL

Press, Princeton, 2011.

James W.: The Varieties of Religious Experience. Longmans-Green, London, 1903.

Ján z Kříža Sv.: Temná noc. Karmelitánské nakladateľství, Kostelní Vydří, 1995.

Janča J., Zentrich J. A.: Herbář léčivých rostlin. Eminent, Praha, 1996.

Jaspers K.: Vom Ursprung und Ziel der Geschichte. Fischer, Frankfurt, 1959.

Jaynes J.: The Origin of Consciousness in the Breakdown of the Bicameral Mind. Houghton Mifflin, Boston, 1976.

Jones D. M., Molyneaux B. L.: Americká mytologie. Rebo, Dobřešovice, 2002.

Jones L. a kol.: Encyclopedia of Religion. Macmillan, New York, 2004.

Jordan M.: Encyklopedie bohů. Volvox Globator, Praha, 1997.

Juríček J. a kol.: Malá encyklopédia spisovateľov sveta. Obzor, Bratislava, 1978.

Júzl M. a kol.: Dějiny umělecké kultury: SPN, Praha, 1996.

K

Kadlec J.: Dějiny katolické církve. Univerzita Palackého, Olomouc, 1993.

Kameny světa. Nejkrásnější a nejzajímavější. Fortuna Print, Praha, 2004.

Kapeller K., Pospíšilová V.: Embryológia človeka. Osveta, Martin, 2001.

Kapur V., Whittam T. S., Musser J. M.: Is Mycobacterium tuberculosis 15 000 years old? *Journal of Infectious Diseases*, 170, p. 1348-49.

Katz J. L., Weiner H.: Psychosomatic Considerations in Hyperuricemia and Gout. *Psychosomatic Medicine* 1972, Vol. 34, No. 2, p. 165-182.

Keck D.: Angels and Angelology in the Middle Ages. Oxford, University Press, 1998.

Kefer J.:
(1) Praktická astrologie aneb Umění předvídání a boje proti osudu. Trigon, Praha, 1996.
(2) Syntetická magie. Trigon, Praha, 1991.

Keidel W. D. a kol.: Stručná učebnica fyziológie. SAV, Bratislava, 1973.

Kerényi K.: Mytologie Řeků. Oikumene, Praha, 1996.

Kerrigan M.: Historie smrti. Pohřební zvyky a smuteční obřady od starověku do současnosti. Deus, Praha, 2008.

Kierkegaard S.: Concluding Unscientific Postscript to Philosophical Fragments. Princeton University Press, Princeton, 1992.

Klibansky R., Panofsky E., Saxl F.: Saturn and Melancholy. Studies in the History of Natural Philosophy, Religion and Art. Thomas Nelson & Sons, London, 1964.

Klika I., Klimeš R.: Lidé a zvířata. Historie vzniku a významu zoologických zahrad. Foto art, Zlín, 2005.

Klíma J.: Dějiny Portugalska. Lidové noviny, Praha, 1996.

Koepke N., Baten J.: Climate and its Impact on the Biological Standard of Living in North-East, Centre-West and South Europe during the Last 2000 Years. *History of Meteorology* 2 (2005), p. 147-59.

Kollár J.: Kázne a řeči. Dielo II. Tatran, Bratislava, 1995.

Koriem K. M. M.: Lead toxicity and the protective role of Cupressus sempervirens seeds growing in Egypt. *Revista Latinoamericana de Química* 2009, Vol. 37, No. 3, p. 230-242.

Kováč D. a kol.: Kronika Slovenska. Fortuna Print, Bratislava, 1998.

Kramer S. N.: Historie začíná v Sumeru. Odeon, Praha, 1965.

Krásna M.: Angkor. Umění staré Kambodže. Odeon, Praha, 1985.

Krauss H.: Malý lexikon anjelov. Ikar, Bratislava, 2006.

Kremer B. P.: Stromy. Ikar, Bratislava, 1995.

Kroeber A. L.:
(1) Anthropology. Race. Language. Culture. Psychology. Prehistory. Harcourt, New York, 1948.
(2) Configurations of Culture Growth. University of California, Berkeley, 1969.

Kropotkin P.: Anarchism. Encyclopaedia Britannica, 1910.

Krupa V., Genzor J.: Písma sveta. Obzor, Bratislava, 1989.

Küss D., Torton J.: Mýty a legendy amerického kontinentu. Gemini, Bratislava, 1992.

Kulka J.: Grafologie. Systém a technické termíny. Arcana, Brno, 2001.

Kybalová L., Purkyňová L.: Dejiny odievania I. Od staroveku do konca stredoveku. VŠMU, Bratislava, 1988.

Kybalová L.:
(1) Dejiny odievania II. Od renesancie po empír. VŠMU, Bratislava, 1990.
(2) Dějiny odívání. Barok a rokoko. Lidové noviny, Praha, 1997.
(3) Dějiny odívání. Od empiru k druhému rokoku. Lidové noviny, Praha, 2004.
(4) Dějiny odívání. Renaissance. Lidové noviny, Praha, 1996.
(5) Dějiny odívání. Starověk. Lidové noviny, Praha, 1998.
(6) Dějiny odívání. Středověk. Lidové noviny, Praha, 2001.

L

LaBerge S.: Lucidní snění. Dharma Gaia, Praha, 2006.

Lakoff G., Johnson M.: Metaphors We Live By. University Press, Chicago, 1980.

Rakúska cisárovná Mária Terézia (1717-80).

Ruská císařovna Katarína II. Velká (1729-96).

Viktória (1819-1901), kráľovná Veľkej Británie a Írska, cisárovná Indie.

Pierre Mignard: *Mystická svadba sv. Kataríny*, 1669.

Sv. Klára a sv. Alžbeta, 1320-25.

Lasaulx E.: Die Geologie der Griechen und Römer: Ein Beitrag zur Philosophie der Geschichte. Akademie der Wissenschaften, München, 1851.

László G. N.: Odevy a účesy. Liliun Aurum, Dunajská Streda, 2004.

Lawrence H.: Dějiny středověkého mnišství. Vyšehrad, Praha, 2001.

Le Goff J.: Existuje škola Annales? Historický časopis, roč. 20, 1972, č. 1, s. 89-108.

Lee J. S.: The Periodic Recurrence of Internecine Wars in China. The China Journal of Science and Art 1931, 14, p. 159-62.

Leonard S.: Sila vedomia. Cesty, Praha, 1996.

Léon-Portilla M.: Aztécká filosofie. Argo, Praha, 2002.

Léveque P.: Zrodenie Grécka. Slovart, Bratislava, 1995.

Levi P.: Svět starého Řecka. Knižní klub, Praha, 1995.

Lévi-Strauss C.: Totemizmus. Chronos, Bratislava, 1998.

Lewis D.: Tajná řeč těla. Victoria, Praha, 1995.

Lilly W.: Christian Astrology. John Macock, London, 1647.

Lindemann K.: Women Philosophers. <http://www.women.philosophers.com>, 2009.

Lockie A.: Encyklopédia homeopatie. Perfekt, Bratislava, 2002.

Longfellow H. W.: The Golden Legend. David Bogue, London, 1854.

Loukotka Č.: Náboženství Indiánů. Vesmír, Praha, 1926.

Lowenstein T.: Buddhismus. Taschen, Köln, 2001.

Loyola I.:

(1) Constitutiones Societatis Iesu. Řím, 1558.

(2) The Spiritual Exercises. Dolman, London, 1847.

Lurker M.: Slovník symbolů. Euromedia, Praha, 2005.

Lydus I.: Liber De Mensibus. Teubner, Stuttgart, 1967.

Lynch P. A., Roberts J.: African Mythology A to Z. Chelsea House, New York, 2010.

M

MacKail J. W.: Lectures on Greek Poetry. Longmans, London, 1910.

MacLean P. D.: The Triune Brain in Evolution. Plenum, New York, 1990.

Manfred A. Z.: Napoleon. Svoboda, Praha, 1975.

Markovičová O.: Dejiny tanca a baletu. SPN, Bratislava, 1981.

Marshall P.:

(1) Astrologie světa. Astrologova výprava za poznáním lidského nitra. BB art, Praha, 2005.

(2) Demanding the Impossible. A History of Anarchism. Harper-Collins, London, 1992.

Maurois A.: Dějiny Francie. Lidové noviny, Praha, 1994.

McKenzie H. A., Smith L. E. a kol.: Quantitative Trace Analysis of Biological Materials. Elsevier, Amsterdam, 1988.

Meador B. S.: Inanna. Lady of Largest Heart. Poems of the Sumerian High Priestess Enheduanna. University Press, Texas, 2001.

Mikoviny T.: Ako vznikli Urán a Neptún? Kozmos 4, 2000.

Mocná D., Peterka J. a kol.: Encyklopedie literárních žánrů. Paseka, Praha, 2004.

Monestier M.: Dějiny sebevražd. Dybbuk, Praha, 2003.

Moore T.: The Planets Within. The Astrological Psychology of Marsilio Ficino. Lindisfarne, Hudson, 1990.

Moravčíková O.: Angelológia inštrumentálnej hudby. Sofologický pohľad na vývoj hudobných nástrojov. Rigorózná práca. Univerzita Mateja Bela, Banská Bystrica, 2005.

Mumford L.: The Myth of the Machine. New York, Hartcourt, 1967.

Murray Ch.: Human Accomplishment: The Pursuit of Excellence in the Arts and Sciences, 800BC to 1500. Harper-Collins, New York, 2003.

N

Needham J. a kol.: Science and Civilization in China. University Press, Cambridge, 1954.

Největší malíři

(20) John Constable. Eagle Moss, Praha, 2000.

(22) Caspar David Friedrich. Eagle Moss, Praha, 2000.

Neškudla B.: Encyklopedie bohů a mýtů starověkého Říma a apeninského poloostrova. Libri, Praha, 2004

Nicola U.: Obrazové dějiny filosofie. Euromedia, Praha, 2006.

Nováková N., Pecha L., Rahman F.: Dějiny Mezopotámie. Karolinum, Praha, 1998.

Novalis: Schriften II. Tieck & Schlegel, Berlin, 1805.

Novotný B.: Encyklopédia archeológie. Obzor, Bratislava, 1986.

O

Oliver E. D., Lewis J. R.: Angels A to Z. Visible Ink Press, Detroit, 2008.

Ostler N.: Říše slova. Jazykové dějiny světa. BBart, Praha, 2007.

Osuský S.: Prvé slovenské dejiny filozofie. Tranoscius, Liptovský Mikuláš, 1939.

P

Páleš E.:

(1) Angelológia dejín. Sophia, Bratislava, 2001.

(2) Sedem archanjelov. Rytmy inšpirácie v dejinách kultúry a prírody. Sophia, Bratislava, 2007.

(3) Tajomstvo dňa a noci.

Súvislosť medzi poznaním a vôľou. Sophia 16, 1997.

(4) Šípová Ruženka, Snehulienka a Popoluška ako obrazy mikro-makrokozmičských dejov. Sophia 13, 1997.

(5) Španielske zlato. Sophia 16, 1997, s. 33.

(6) Univerzálny rozmer mystickej skúsenosti. In Gálik S. (vyd.): Mystika. Kultúrne, filozofické a etické kontexty vo svetle súčasného poznania. Univerzita Konštantína Filozofa, Nitra, 2011, s. 37-52.

Páleš E., Mikulecký M. sen.:

(1) 500-Year Periodicity in the History of Ancient Egypt and China. Androgens at Work? Neuroendocrinology letters 2008, 29 (4), p. 589-597.

(2) Periodic Emergence of Great Poets in the History of Arabia & Persia, China and Japan. Neuroendocrinology letters 2004, 25 (3), p. 169-172.

(3) 500-ročný rytmus v dejinách starogréckeho, rímskeho a čínskeho dejepisectva. Acta historica posoniensia III., Univerzita Komenského, Bratislava, 2004, s. 61-64.

(4) Rytmus v dejinách byzantského dejepisectva. Acta historica posoniensia III., Univerzita Komenského, Bratislava, 2004, s. 57-60.

Páleš E., Vaský R.: Bezúročná ekonomika. Alternatíva k súčasnému finančníctvu. Sophia 8, 1995.

Paracelsus T.: Lebendiges Erbe. Eine Auslese aus seinen sämtlichen Schriften. Rascher, Zürich, 1942.

Parker G.: The Times Atlas of World History. Hammond, New Jersey, 1994.

Parkerová E.: Astrologie a její upotřebení v životě. Schneider, Brno, 1996.

Gustave Doré: *Paolo a Francesca v podsveťi*, 19. stor.

Jean Delville: *Láska duší*, 1900.

Hathor, okolo 1370 pr. Kr.

Hathor jako kojná v Chrámú narodení, asi 1. stol. př. Kr.

Venuša z Dolných Vestoníc, asi 27. tisícročie pr. Kr.

Paturi F. R.:

- (1) Kronika techniky. Fortuna Print, Bratislava, 1993.
- (2) Kronika Zeme. Fortuna Print, Bratislava, 1996.

Pearson M. P. a kol.: The age of Stonehenge. Antiquity 81 (2007), p. 617-639.

Pečírka J. a kol.: Dějiny pravěku a starověku II. SPN, Praha, 1989.

Peerenboom R. P.: Law and Morality in Ancient China: the Silk Manuscripts of Huang-Lao. Univeristy Press, New York, 1993.

Pelikan W.: Sieben Metalle. Goetheanum, Dornach, 1996.

Perrett D. I., Lee K. J., Penton-

Voak I. S., Rowland D. R.,

Yokishikawa S., Burt D. M. a kol.: Effects of sexual dimorphism on facial attractiveness. Nature 1998, 394, p. 884-887.

Pfleiderer R.: Atributy světců. Unicornis, Praha, 1992.

Philip N.: Ilustrovaná kniha mýtov. Povesti a legendy sveta. Ikar, Bratislava, 1996.

Pi Joan J.: Dějiny umění I-X. Odeon, Praha, 1977.

Platón: Dialógy I-III. Tatran, Bratislava, 1990.

Plinius G. S.: Historia Naturalis. Nicolaus Jenson, Benátky, 1476.

Plutarchos: Moralia III. The Bravery of Women. University Press, Harvard, 1931.

Podborský V.: Náboženství pravěkých Evropanů. Masarykova univerzita, Brno, 2006.

Popova T.: Od arniky po zlato. Svítání, Hradec Králové, 1997.

Popper K. R.:

- (1) Bída historicismu. Oikumene, Praha, 2000.
- (2) Popper K. R.: Otevřená společnost a její nepřítel. Oikumene, Praha, 1994.

Portmann A.: Nové cesty biologie. Jůza&Jůzová, Praha, 1997.

Praško J. a kol.: Poruchy osobnosti. Portál, Praha, 2003.

Pregadio F. a kol.: The Encyclopedia of Taoism. Routledge, Oxon, 2008.

Prigogine I.: The End of Certainty. The Free Press, New York, 1997.

Procacci G.: Dějiny Itálie. Lidové noviny, Praha, 1997.

Prosecký J. a kol.: Encyklopedie starověkého Předního východu. Libri, Praha, 1999.

Ptolemaios C.: Tetrabiblos. Heinemann, London, 1915.

Q

Quilter J.: Poklady And. Slavná díla Inků a předkolumbovské Jižní Ameriky. Knižní klub, Praha, 2007.

R

Rádl E.: Dějiny filosofie. Votobia, Praha, 1998.

Raffalt R.: Velcí římscí císaři. Svoboda, Praha, 2001.

Ratzinger J.: Soľ zeme. Kresťanstvo a katolícka cirkev na prelome tisícročí. Spolok svätého Vojtecha, Trnava, 1997.

Ravenscroft T.: Kopí osudu. Books, Brno, 1998.

Reinicke W.: Astrológia. Gemini, Bratislava, 1991.

Reischauer E. O., Craig A. M.: Dějiny Japonska. Lidové noviny, Praha, 2000.

Remešová V.: Ikonografie a atributy svatých. Zvon, Praha, 1991.

Riedel I.: Farben. In Religion, Gesellschaft, Kunst und Psychotherapie. Kreuz, Stuttgart, 1999.

Riemann F.: Astrologie. Využití astrologické symboliky v poradenství a psychoterapii. Portál, Praha, 2004.

Roberts J. M.: Východní Asie a antické Řecko. Balios, Praha, 1999.

Robinson D. J.: Poruchy osobnosti podľa DSM-IV. Vydavateľstvo F, Trenčín, 2002.

Roček Z.: Historie obratlovců. Evoluce, fylogeneze, systém. Academia, Praha, 2002.

Root M. L.: Táhirih the Pure. Kálimat, Los Angeles, 2000.

Rougemont D.: Západ a láska. Kalligram, Bratislava, 2001

Roux J.: Dějiny Střední Asie. Lidové noviny, Praha, 2007.

Rowe D. C., Plomin R.: The Importance of non-shared environmental influences in behavioral development. Development Psychology, 1981, 17, p. 517-531.

Royt J., Šedinová H.: Slovník symbolů. Kosmos, příroda a člověk v křesťanské ikonografii. Mladá fronta, Praha, 1998.

Rudhyar D.: Astrologická znamení. Půdorys, Praha, 2002.

Rulíšek H.: Postavy, atributy, symboly. Slovník křesťanské ikonografie. Karmášek, České Budějovice, 2006.

Růžička R.: Akupunktturní mikrosystémy. Oblast hlavy. Nadatur, Praha, 1999.

S/Š

Sagan C., Druyan A.: Sůny zapomenutých předků. Eminent, Praha, 1999.

Sagart L.: The origin of Chinese tone. International Symposium on „Tone languages in the world“, Tokyo, December 10-12, 1998.

Santillana G., Dechend H.: Hamlet's Mill. An essay on myth and the frame of time. Gambit, Boston, 1969.

Sartre J.: Existencializmus je humanizmus. Slovenský spisovateľ, Bratislava, 1997.

Saunders R.: Physiognomie and Chiromancie. Nathaniel Brooke, London, 1671.

Scarre Ch. a kol.: Zaniklé světy. Velký atlas archeologie. Baset, Praha, 1995.

Schauber V., Schindler H. M.: Rok se svatými. Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří, 2002.

Schönfeld V.: Učebnice vědecké grafologie. Elfa, Praha, 2000.

Schopenhauer A.: Svet ako vôľa a predstava. Kalligram, Bratislava, 2010.

Séde G.: Les Templiers sont parmi nous. Julliard, Paris, 1962.

Seneca L. A.: Ad Lucilium epistulae morales. Bernier, Paris, 1887.

Shakespeare W.: The Illustrated Stratford Shakespeare. Chancellor Press, London, 1992.

Shaw I.: The Oxford History of Ancient Egypt. University Press, Oxford, 2000.

Sheldrake R.: Tao přírody. Gardenia, Bratislava, 1994.

Simonton D. K.:

- (1) Number of eminently creative individuals in the history of Japan. In: Peter Bernholz & Roland Vaubel (ed.): Political Competition, Innovation and Growth in the history of Asian Civilizations. Elgar, Cheltenham, 2004.
- (2) Galtonian Genius, Kroeberian Configurations, and Emulation: A Generational Time-Series Analysis of Chinese Civilization. Journal of Personality and Social Psychology, 1988, Vol. 55, No. 2, p. 230-238.
- (3) Greatness. Who Makes History and Why. Guilford, New York, 1994.

Singh D.: Female Mate Value at a Glance: Relationship of Waist-to-Hip Ratio to Health, Fecundity and Attractiveness. Neuroendocrinology Letters Special Issue, Suppl. 4, Vol 23, December 2002.

Sitek D.: Ancient Egypt. History and Chronology. <http://www.narmer.pl>, 2003.

Sklenář K.: Tanec obrů. Academia, Praha, 1996.

Maximilien Robespierre, vodca jakobínov v roku 1790.

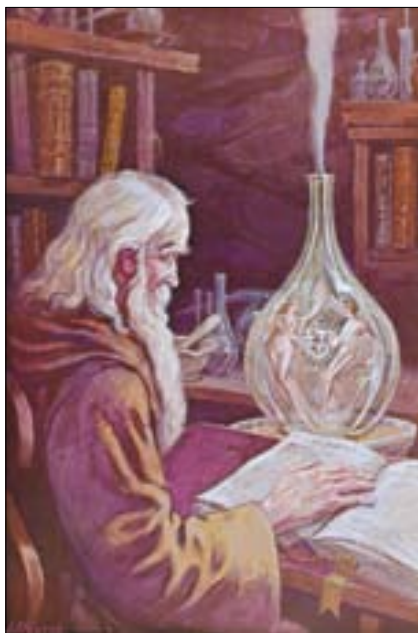

Novinár revolúcie Jean-Paul Marat zavraždený v roku 1793.

Národné zhromaždenie v loptovej sieni prisahá, že sa nerozide skôr, ako vypracuje novú ústavu. 1789.

John Augustus Knapp: *Dovršenie Veľkého diela*, 1928.

Recept na výrobu zlata od Kleopatry alchymistky, okolo roku 300.

Sládkovič A.: *Marína*. Pezolt, Košice, 1995.

Smith D. E.: *History of Mathematics II*. Ginn, Boston, 1925.

Smolka J.: *Dějiny hudby jako vědní odbor a jejich periodizace*. SPN, Praha, 1990.

Soloviov V.:

- (1) *Idea nadčlověka*. Votobia, Olomouc, 1997.
- (2) *Drama Platónova života*. Spolek moravských nakladatelů, Samotíšky, 1997.
- (3) *Zmysel lásky*. Kalligram, Bratislava, 2002.
- (4) *Filosofické základy komplexního vědění*. Refugium, Velehrad, 2001.

Sorokin P. A.: *Social and Cultural Dynamics*. Bedminster, New York, 1962.

Spáčilová L., Wolfová M.: *Germánská mytologie*. Votobia, 1996.

Spengler O.: *Zánik Západu*. Obrisy morfologie světových dějin. Academia, Praha, 2010.

SQPN: <http://saints.sqpn.com>, 2012.

Steiner R.:

- (1) *Das Miterleben des Jahreslaufes in vier kosmischen Imaginationen*. Goetheanum Verlag, Dornach, 1943.
- (2) *Das Rätsel des Menschen*. Die geistigen Hintergründe der menschlichen Geschichte. Rudolf Steiner Verlag, Dornach, 1992.
- (3) *Der innere Aspekt des sozialen Rätsels*. Rudolf Steiner Verlag, Dornach, 1968.
- (4) *Die Polarität von Dauer und Entwicklung im Menschenleben*. Die kosmische Vorgeschichte der Menschheit. Rudolf Steiner Verlag, Dornach, 1983.
- (5) *Okultní fyziologie*. Ioanes, Břežnice, 1997.

(6) *Perspektiven der Menschheitsentwicklung*. Der materialistische Erkenntnisimpuls und die Aufgabe der Anthroposophie. Rudolf Steiner Verlag, Dornach, 1979.

(7) *Tajná věda v nástinu*. Ioanes, Břežnice, 1997.

(8) *Záhady filosofie*. Michael, Olomouc, 1998.

(9) *Das Initiaten-Bewußtsein*. Die wahren und die falschen Wege der geistigen Forschung. Rudolf Steiner Verlag, Dornach, 2004.

(10) *Das Verhältnis der Sternwelt zum Menschen und des Menschen zur Sternwelt*. Rudolf Steiner Verlag, Dornach, 1994.

(11) *Die Mission einzelner Volksseelen im Zusammenhang mit der germanisch-nordischen Mythologie*. Rudolf Steiner Verlag, Dornach, 1982.

(12) *Duchovné bytosti v nebeských telesách a přírodních říších*. Sophia, Bratislava, 1996.

(13) *Geistige Hierarchien und ihre Widerspiegelung in der physischen Welt*. Rudolf Steiner Verlag, Dornach, 1991.

(14) *Umwandlungsimpulse für die künstlerische Evolution der Menschheit*. Goetheanum, Dornach, 1928.

(15) *Die Philosophie der Freiheit*. Grundzüge einer modernen Weltanschauung. Emil Felber, Berlin, 1894.

Stewart R.: *Myšlenky, které utvářely svět*. Knižní klub, Praha, 1998.

Stibbe M.: *Seven Soul Types*. Hawthorn Press, Stroud, 1992.

Stormová R.: *Encyklopedie východní mytologie*. Rebo, Dobřejovice, 2000.

Strathern P.: *Mendeleyev's Dream – The Quest For the Elements*. Berkley Books, New York, 2000.

Stritz E.: *Čo nám hovorí písmo*. Grafológia pre každého. Enigma, Nitra, 1996.

Strnad J., Filipický J., Holman J., Vavroušková S.: *Dějiny Indie*. Lidové noviny, Praha, 2003.

Strong D. E.: *Antické umění*. Artia, Praha, 1970.

Šalát T.: *Malá encyklopédia matematiky*. Obzor, Bratislava, 1978.

Šišková I.: *Dějiny hudby IV*. Európsky klasicizmus. FiF UK, Bratislava, 1988.

Špůrek M.:

- (1) *Encyklopedie západní astrologie*. Vodnář, Praha, 1997.
- (2) *Indická astrologie*. Vodnář, Praha, 1995.

Štoll I.: *Dějiny fyziky*. Prometheus, Praha, 2009.

Šusta J.: *Dějepisectví*. Jeho vývoj v oblasti vzdělanosti západní ve středověku a době nové. Historický klub, Praha, 1946.

Švankmajer M., Veber V., Sládek Z., Moulis V.: *Dějiny Ruska*. Lidové noviny, Praha, 1995.

Symons D.: *The Evolution of Human Sexuality*. Oxford University Press, New York, 1979.

T

Teggart E.: *Rome and China*. A Study of Correlations in Historical Events. University Press, Berkeley, 1939.

Thapar R.: *A History of India I*. Penguin, New Delhi, 1990.

Thommes E. W., Duncan M. J., Levison H. E.: *The Formation of Uranus and Neptune Among Jupiter and Saturn*. *Astronomical Journal* 123 (2002), p. 2862-83.

Toman R.:

- (1) *Gotika*. Slovart, Praha, 2000.
- (2) *Renaissance*. Könemann, Köln, 1994.
- (3) *Románské umění*. Slovart, Praha, 2006.
- (4) *Baroko*. Slovart, Praha, 1999.

Treadgold W. T.: *A History of the Byzantine State and Society*. University Press, Stanford, 1997.

Trithemius J.: *De Septem Secundeis, id est, intelligentiis, sive Spiritibus Orbis post Deum moventibus*. Sponheim, 1508.

U

Uhlig H.: *Sumeri*. Obzor, Bratislava, 1983.

Underhill E.: *Mystika*. Podstata a cesta duchovního vědomí. Dybbuk, Praha, 2004.

USA Today: *The rise and fall of Rome and America*. USA Today Magazine, 1. apríla 2010.

V

Vágnér P.: *Theatrum Chemicum*. Kapitoly z dějin alchymie. Paseka, Praha, 1995.

Vágnérová M.: *Vývojová psychologie*. Dětství, dospělost, stáří. Portál, Praha, 2000.

Vaňa Z.: *Svět slovanských bohů a démonů*. Panorama, Praha, 1990.

Veblen T. B.: *The Theory of Leisure Class*. Chicago, 1899.

Vergílius: *Zpěvy pastýřské*. Praha, Paseka, 2004.

Vernet J.: *Arabské Španělsko a evropská vzdělanost*. Marek, Brno, 2007.

Versnel H. S.: *Inconsistencies in Greek and Roman Religion 2*. Transition and reversal in myth and ritual. E. J. Brill, Leiden, 1993.

Veselovský Z.: *Obecná ornitologie*. Academia, Praha, 2001.

Vidal-Naquet P. a kol.: *Dějiny lidstva*. Od pravěku do konce dvacátého století. Mladá fronta-Argo, Praha, 1999.

Vien N. K.: *Dejiny Vietnamu*. Pravda, Bratislava, 1978.

Karl Bodmer: *Býčí tanec Mandanov*, 1832.

Londýnska zoologická záhrada v roku 1835.

Stránka o panterovi z rukopisu *Fyziologia*, 9. stor.

Ornamentální dlaždice z Iránu, okolo 1300.

Vitray-Meyerovitch E.: Rúmí a súfismus. Úvod do islámské mystiky. CAD Press, Bratislava, 1993.
Vurm B.: Tajné dějiny Evropy. Eminent, Praha, 1998.

W

Waerden B. L.: Science Awakening II. Noordhof, Leyden, 1974.
Wallace W.: Descartes. Encyclopaedia Britannica. University Press, Cambridge, 1911.
Walters R. J. L.: Drahé kameny. Balios, Praha, 1999.
Watanabe M. E.: Generating Heat: New Twists in the Evolution of Endothermy. BioScience, June 2005, Vol. 55, No. 6.
Weatherford J.: Čingischán a utváření moderního světa. BB art, Praha, 2006.

Weber M.:

- (1) Die protestantische Ethik und der Geist des Kapitalismus. J. C. B. Mohr, Tübingen, 1984.
- (2) Sociologie náboženství. Vyšehrad, Praha, 1998.

Webster R.: Encyklopedie andělů. Volvox Globator, Praha, 2009.

Wehr G.: Mistr Eckhart. Votobia, Olomouc, 1999.

Weinberg S.: První tři minuty. Mladá fronta, Praha, 2001.

Werner K.:

- (1) Malá encyklopedie hinduismu. Atlantis, Brno, 1996.
- (2) Náboženství jižní a východní Asie. Masarykova univerzita, Brno, 1995.

Wikipedia:

- (1) Antiquarian. <http://en.wikipedia.org/wiki/Antiquarian>, 18.12.2011.
- (2) Byzantine Law. http://en.wikipedia.org/wiki/Byzantine_law, 2.7.2012.
- (3) Chinese astronomy. http://en.wikipedia.org/wiki/Chinese_astronomy, 27.4.2009.

- (4) Chinese Musicians. http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Chinese_musicians, 10.8.2011.

- (5) Cloistered rule. http://en.wikipedia.org/wiki/Cloistered_rule, 17.7.2009.

- (6) Emperor. <http://en.wikipedia.org/wiki/Emperor>, 2008.

- (7) History of anarchism. http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_anarchism, 16.12.2008.

- (8) History of Archaeology. http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_archaeology, 18.12.2011.

- (9) History of astronomy. http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_astronomy, 2008.

- (10) History of optics. http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_optics, 18.5.2009.

- (11) History of supernova observation. http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_supernova_observation, 22.11.2007.

- (12) Holy_Roman_Emperor. http://en.wikipedia.org/wiki/Holy_Roman_Emperor, 26.6.2011.

- (13) Indian astronomy. http://en.wikipedia.org/wiki/Indian_astronomy, 27.4.2009.

- (14) Islamic astronomy. http://en.wikipedia.org/wiki/Islamic_astronomy, 27.4.2009.

- (15) List of British monarchs. http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_British_monarchs, 26.6.2011.

- (16) List of celebrated domes. http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_celebrated_domes, 7.8.2012.

- (17) List of Egyptian pyramids. http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Egyptian_pyramids, apríl 2010.

- (18) List of English monarchs. http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_English_monarchs, 26.6.2011.

- (19) List of Epicurean philosophers. http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Epicurean_philosophers, 7.8.2011.

- (20) List of French monarchs. http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_French_monarchs, 26.6.2011.

- (21) List of largest domes of its time. http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_largest_domes_of_its_time, 7.8.2012.

- (22) List of Mesoamerican pyramids. http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Mesoamerican_pyramids, 15.5.2012.

- (23) List of Roman Laws. http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Roman_laws, 5.1.2011.

- (24) Mineralogy. <http://en.wikipedia.org/wiki/Mineralogy>, 21.5.2009.

- (25) Named gemstones. http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Named_gemstones, 2009.

- (26) Neostoicism. <http://en.wikipedia.org/wiki/Neostoicism>, 16.5.2012.

- (27) Ophtalmology. <http://en.wikipedia.org/wiki/Ophtalmology>, 18.5.2009.

- (28) Pyramiden von al-Kurru. http://de.wikipedia.org/wiki/Pyramiden_von_al-Kurru, 15.4.2010.

- (29) Pyramiden von Meroe. http://de.wikipedia.org/wiki/Pyramiden_von_Meroe, 15.4.2010.

- (30) Pyramiden von Nuri. http://de.wikipedia.org/wiki/Pyramiden_von_Nuri, 15.4.2010.

- (31) Roman Law. http://en.wikipedia.org/wiki/Roman_law, 2.7.2012.

- (32) Vault. [http://en.wikipedia.org/wiki/Vault_\(architecture\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Vault_(architecture)), 7.8.2012.

- (33) History of Trigonometry. http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_trigonometric_functions, 15.4.2009.

Willis R.: Mytologie světa. Slovart, Praha, 1997.

Winkelhöferová V.: Dějiny odívání. Japonsko. Lidové noviny, Praha, 1999.

Wirth A.: Geschichte Asiens und Osteuropas. Gebauer-Schwetschke, Halle, 1905.

Witteveen H. J.: Univerzální súfismus. Alternativa, Praha, 1998.

Wolff O.: Grundlagen einer geisteswissenschaftlich erweiterten Biochemie. Freies Geistesleben, Stuttgart, 1998.

Wolpert L.: Triumf embrya. Academia, Praha, 1995.

Wood E.: Yoga. Penguin, Baltimore, 1967.

Z/Ž

Zamarovský V.:

- (1) Bohové a hrdinové antických bájí. Mladá fronta, Praha, 1982.
- (2) Bohovia a králi starého Egypta. Mladé letá, Bratislava, 1986.

Zástěrová B. a kol.: Dějiny Byzance. Academia, Praha, 1996.

Zbavitel D., Vacek J.: Průvodce dějinami staroindické literatury. Arca JiMfa, Třebíč, 1996.

Zbavitel D.: Starověká Indie. Panorama, Praha, 1985.

Zentrich J. A.: Třetí cesta ke zdraví aneb ekologie duše. Fontána, Olomouc, 1994.

Zrzavý J., Storch D., Mihulka S.: Jak se dělá evoluce. Od sobeckého genu k rozmanitosti života. Paseka, Praha, 2004.

Žukov J. M. a kol.: Dějiny světa. Státní nakladatelství politické literatury, Praha, 1958.

Erb Róberta Devereux, grófa z Essexu (1591-1646).

Čínský hodváb, 19. stor.